

Temeljem članka 83. Zakona o tržištu plina ("Narodne novine", broj 28/13, 14/14) i Odluke o suglasnosti Hrvatske energetske regulatorne agencije (Klasa: 310-05/14-02/178, ur.broj: 371-01/14-08) od 30. prosinca 2014. (u daljnjem tekstu: Agencija), HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o. (u daljnjem tekstu: operator tržišta plina) donosi

PRAVILA O ORGANIZACIJI TRŽIŠTA PLINA

I. Opće odredbe

Članak 1.

- (1) Ovim Pravilima o organizaciji tržišta plina (u daljnjem tekstu: Pravila) propisuje se način organiziranja i djelovanja tržišta plina.
- (2) Pravilima, na temelju modela tržišta plina, posebno se uređuje sljedeće:
 - postupci, načela i standardi za organiziranje i djelovanje tržišta plina u skladu s primijenjenim modelom tržišta plina,
 - pravila o organiziranju bilančnih skupina te vođenje registra voditelja bilančnih skupina i članova bilančne skupine,
 - pravila na virtualnoj točki trgovanja,
 - ugovorni odnosi operatora tržišta plina s voditeljem bilančne skupine,
 - odgovornost sudionika na tržištu plina za njihova odstupanja,
 - pravila obračuna energije uravnoteženja,
 - ostala pravila nužna za organiziranje i rad tržišta plina.

Definicije i izrazi

Članak 2.

- (1) Izrazi koji se koriste u ovim Pravilima imaju značenja utvrđena zakonskim i podzakonskim aktima kojima se uređuje energetski sektor i regulacija energetskih djelatnosti.
- (2) U ovim se Pravilima koriste i izrazi koji u smislu ovih Pravila imaju sljedeće značenje:
 1. *blok energije uravnoteženja* - količina od 480 MWh pozitivne energije uravnoteženja ili negativne energije uravnoteženja,
 2. *cijena iz ponude za negativnu energiju uravnoteženja* – cijena koju slobodno utvrđuje ponuditelj energije uravnoteženja u iznosu koji je jednak ili veći od cijene negativne energije uravnoteženja,
 3. *cijena iz ponude za pozitivnu energiju uravnoteženja* – cijena koju slobodno utvrđuje ponuditelj energije uravnoteženja u iznosu koji je jednak ili manji od cijene pozitivne energije uravnoteženja,
 4. *cijena negativne energije uravnoteženja* - cijena negativne energije uravnoteženja utvrđena prema Metodologiji utvrđivanja cijene energije uravnoteženja plinskog sustava,

5. *cijena pozitivne energije uravnoteženja* - cijena pozitivne energije uravnoteženja utvrđena prema Metodologiji utvrđivanja cijene energije uravnoteženja plinskog sustava,
6. *dodatno aktivirana negativna energija uravnoteženja* – negativna energija uravnoteženja aktivirana na sustavu skladišta u uvjetima kada negativna energija iz ponuda nije dostatna,
7. *dodatno aktivirana pozitivna energija uravnoteženja* – pozitivna energija uravnoteženja aktivirana na sustavu skladišta u uvjetima kada pozitivna energija iz ponuda nije dostatna,
8. *dnevno odstupanje bilančne skupine* – razlika između količine plina predane u transportni sustav i količine plina preuzete iz transportnog sustava na razini plinskog dana, utvrđena za svaku bilančnu skupinu, ne uključujući energiju uravnoteženja od ponuditelja energije uravnoteženja,
9. *EIC oznaka* (engl. Energy Identification Coding scheme) – jedinstvena oznaka sudionika na europskom tržištu energije,
10. *konačno odstupanje bilančne skupine* – pozitivno ili negativno odstupanje bilančne skupine na kraju mjeseca,
11. *lista ponuda za energiju uravnoteženja* – lista ponuda pozitivne ili negativne energije uravnoteženja, koju operator tržišta plina sastavlja temeljem kriterija propisanih ovim Pravilima,
12. *negativna energija uravnoteženja* - energija koja se preuzima iz transportnog sustava, radi uravnoteženja istog,
13. *neposredni član bilančne skupine* – opskrbljivač plinom ili trgovac plinom, koji je s voditeljem bilančne skupine ugovorno regulirao članstvo u bilančnoj skupini,
14. *obračunska cijena negativne energije uravnoteženja* – prosječna ponderirana cijena ukupno aktivirane negativne energije uravnoteženja u pojedinom mjesecu, zaokružena na četiri decimalna mjesta,
15. *obračunska cijena pozitivne energije uravnoteženja* – prosječna ponderirana cijena ukupno aktivirane pozitivne energije uravnoteženja u pojedinom mjesecu, zaokružena na četiri decimalna mjesta,
16. *ponuda za energiju uravnoteženja* – ponuda pozitivne ili negativne energije uravnoteženja,
17. *ponuditelj energije uravnoteženja* – voditelj bilančne skupine, koji nudi energiju uravnoteženja na godišnjoj i/ili dnevnoj razini, a koji s operatorom tržišta plina ugovorno regulira kupnju i prodaju energije uravnoteženja,
18. *posredni član bilančne skupine* – krajnji kupac plina, odnosno proizvođač prirodnog plina koji je s neposrednim članom bilančne skupine ugovorno regulirao kupnju plina, odnosno prodaju plina,
19. *pozitivna energija uravnoteženja* – energija koja se predaje u transportni sustav, radi uravnoteženja istog,
20. *preostalo odstupanje bilančne skupine* – ukupno odstupanje bilančne skupine na kraju mjeseca, utvrđeno nakon raspodjele aktivirane energije uravnoteženja,
21. *sudionik na tržištu plina* – voditelj bilančne skupine, neposredni i posredni član bilančne skupine, operator transportnog sustava te operator tržišta plina,
22. *ukupno aktivirana negativna energija uravnoteženja* - suma negativnih energija uravnoteženja aktiviranih iz ponuda i dodatne negativne energije uravnoteženja aktivirane na sustavu skladišta

23. *ukupno aktivirana pozitivna energije uravnoteženja* – suma pozitivnih energija uravnoteženja aktiviranih iz ponuda i dodatne pozitivne energije uravnoteženja aktivirane na sustavu skladišta,
24. *ukupno pozitivno odstupanje bilančne skupine* – suma svih pozitivnih dnevnih odstupanja bilančne skupine predmetnog mjeseca i konačnog pozitivnog odstupanja bilančne skupine na kraju mjeseca koji prethodi predmetnom mjesecu,
25. *ukupno negativno odstupanje bilančne skupine* – suma svih negativnih dnevnih odstupanja bilančne skupine predmetnog mjeseca i konačnog negativnog odstupanja bilančne skupine na kraju mjeseca koji prethodi predmetnom mjesecu.

II. Načela i pravila organizacije tržišta plina i bilančnih skupina

Članak 3.

- (1) Ovim Pravilima uspostavlja se odgovornost sudionika na tržištu plina prema modelu bilančnih skupina u svrhu nesmetanog izvršenja i obračuna kupoprodajnih transakcija na tržištu plina, osiguranja podudarnosti količina plina predanih u transportni sustav i preuzetih iz transportnog sustava te razdvajanje financijskih transakcija od fizičke isporuke plina.
- (2) Voditelj bilančne skupine dužan je svakodnevno uravnotežiti količine plina koje ulaze u transportni sustav i količine plina koje izlaze iz transportnog sustava za bilančnu skupinu koju organizira i vodi.
- (3) Obveznik primjene ovih Pravila je svaki sudionik na tržištu plina.

Organiziranje bilančnih skupina

Članak 4.

- (1) Svaki sudionik na tržištu plina, osim operatora tržišta plina, dužan je biti član bilančne skupine.
- (2) Bilančna skupina je interesno udruženje sudionika na tržištu plina, organizirano na komercijalnoj osnovi, prvenstveno u svrhu optimiranja troškova uravnoteženja, za koje je odgovoran voditelj bilančne skupine.
- (3) Bilančnu skupinu organizira i vodi voditelj bilančne skupine, a čine je neposredni članovi i posredni članovi.
- (4) Ako su dva ili više opskrbljivača plinom ili trgovca plinom, koji opskrbljuju druge opskrbljivače plinom i/ili kupce plinom iz transportnog sustava, članovi iste bilančne skupine, određuju jednog od njih za voditelja bilančne skupine.
- (5) Voditelj bilančne skupine odgovoran je za nominiranje količina plina te usklađivanje količina plina koje se, za bilančnu skupinu koju organizira i vodi, predaju u transportni sustav i preuzimaju iz transportnog sustava te za sve troškove vezane uz uravnoteženje i odstupanja bilančne skupine koju organizira i vodi.
- (6) Obračunsko mjerno mjesto krajnjeg kupca priključenog na distribucijski sustav može pripadati samo jednoj bilančnoj skupini.

- (7) Iznimno od stavka 6. ovoga članka, obračunsko mjerno mjesto na kojem se obavlja opskrba plinom energetskog subjekta, pravne ili fizičke osobe koja toplinskom energijom proizvedenom iz plina opskrbljuje krajnje kupce iz kategorije kućanstvo i krajnje kupce koji nisu iz kategorije kućanstvo može pripadati u dvije bilančne skupine.

Članak 5.

- (1) Krajnji kupac plina posredni je član one bilančne skupine čiji je neposredni član opskrbljivač plinom, koji ga opskrbljuje plinom.
- (2) Operator transportnog sustava posredni je član one bilančne skupine čiji je neposredni član opskrbljivač plinom, koji ga opskrbljuje plinom.
- (3) Operator sustava skladišta plina posredni je član one bilančne skupine čiji je neposredni član opskrbljivač plinom, koji ga opskrbljuje plinom.
- (4) Operator distribucijskog sustava posredni je član one bilančne skupine čiji je neposredni član opskrbljivač plinom, koji ga opskrbljuje plinom.
- (5) Proizvođač prirodnog plina posredni je član one bilančne skupine čiji je neposredni član opskrbljivač plinom ili trgovac plinom koji od njega kupuje plin.

Registar bilančnih skupina

Članak 6.

Operator tržišta plina vodi Registar bilančnih skupina te ga objavljuje na internetskim stranicama operatora tržišta plina na hrvatskom i engleskom jeziku (<http://www.hrote.hr>), a isti sadrži:

- oznaku bilančne skupine, koju određuje operator tržišta plina,
- datum upisa u registar bilančne skupine,
- puni naziv voditelja bilančne skupine,
- adresu sjedišta voditelja bilančne skupine,
- EIC oznaku voditelja bilančne skupine,
- matični broj voditelja bilančne skupine,
- osobni identifikacijski broj voditelja bilančne skupine,
- registarski broj i datum izdavanja/produženja dozvole za obavljanje energetske djelatnosti voditelja bilančne skupine,
- popis neposrednih članova bilančne skupine.

III. Ugovorni odnosi operatora tržišta plina i sudionika na tržištu plina

Članak 7.

- (1) Operator tržišta plina i voditelj bilančne skupine uređuju međusobna prava i obveze sklapanjem Ugovora o reguliranju međusobnih odnosa s voditeljem bilančne skupine, pri čemu se obrazac tipskog ugovora objavljuje kao Prilog 2. ovih Pravila.
- (2) Operator tržišta plina i ponuditelj energije uravnoteženja uređuju međusobna prava i obveze sklapanjem Ugovora o reguliranju međusobnih odnosa s ponuditeljem energije

uravnoteženja, pri čemu se obrazac tipskog ugovora objavljuje kao Prilog 3. ovih Pravila.

- (3) Operator tržišta plina i operator transportnog sustava uređuju međusobna prava i obveze sklapanjem Ugovora o reguliranju međusobnih odnosa s operatorom transportnog sustava, pri čemu se obrazac tipskog ugovora objavljuje kao Prilog 4. ovih Pravila.

Postupak upisa u Registar bilančnih skupina

Članak 8.

- (1) Za upis u Registar bilančnih skupina na tržištu plina potrebno je podnijeti zahtjev operatoru tržišta plina putem obrasca zahtjeva za upis u Registar bilančnih skupina koji se nalazi na internetskim stranicama operatora tržišta plina te sklopiti Sporazum o pristupu programskom paketu za podršku procesima operatora tržišta plina iz Priloga 5. ovih Pravila.
- (2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnositelj zahtjeva dužan je dostaviti:
 - izvadak iz sudskog registra koji ne smije biti stariji od 6 mjeseci,
 - presliku dozvole za obavljanje energetske djelatnosti podnositelja zahtjeva,
 - EIC oznaku podnositelja zahtjeva,
 - ostale podatke i informacije koje od podnositelja zahtjeva zatraži operator tržišta plina, kao dopunu dostavljene dokumentacije.
- (3) Nakon odobrenja zahtjeva, podnositelj zahtjeva za upis u Registar bilančnih skupina i operator tržišta plina dužni su sklopiti ugovor iz članka 7. stavka 1.
- (4) Podnositelj zahtjeva za upis u Registar bilančnih skupina dužan je u roku od najviše deset dana od dana sklapanja ugovora iz članka 7. stavka 1. ovih Pravila dostaviti operatoru tržišta plina tražena sredstva osiguranja plaćanja.
- (5) Operator tržišta plina će ugovorom iz članka 7. stavka 1. ovih Pravila urediti sve uvjete po kojima je podnositelj zahtjeva dužan predati sredstvo osiguranja plaćanja, pravne učinke propusta dostave sredstva osiguranja plaćanja, kao i ostale uvjete aktiviranja sredstva osiguranja plaćanja.
- (6) Operator tržišta plina dužan je upisati podnositelja zahtjeva u Registar bilančnih skupina po ispunjenju uvjeta iz stavaka 2., 3., 4. i 5. ovog članka.
- (7) Operator tržišta plina izdaje potvrdu voditelju bilančne skupine o upisu u Registar bilančnih skupina.
- (8) Ako voditelj bilančne skupine ne izvršava obveze iz ugovora iz članka 7. stavka 1. ovih Pravila, ako mu istekne dozvola za obavljanje energetske djelatnosti ili ako mu se trajno oduzme dozvola za obavljanje energetske djelatnosti, isti se briše iz Registra bilančnih skupina te mu o tome operator tržišta plina dostavlja pisanu obavijest.
- (9) Neposredni član bilančne skupine, u slučaju iz stavka 8. ovoga članka, dužan je bez odlaganja postati članom aktivne bilančne skupine ili organizirati novu bilančnu skupinu.
- (10) Operator tržišta plina dužan je obavijestiti Agenciju, Ministarstvo i operatora transportnog sustava o brisanju iz Registra bilančnih skupina.
- (11) Voditelj bilančne skupine dužan je voditi registar neposrednih članova bilančne skupine koju organizira i vodi te ga javno objavljivati i nakon svake promjene ažurirati na svojoj internetskoj stranici.

- (12) Voditelj bilančne skupine dužan je pisano obavijestiti operatora tržišta plina o svakoj promjeni podataka iz stavka 1., 2. i 11. ovog članka.
- (13) Voditelj bilančne skupine dužan je pisano obavijestiti operatora transportnog sustava o svakoj promjeni podataka iz stavka 11. ovog članka.

Određivanje vrste i iznosa sredstva osiguranja plaćanja

Članak 9.

- (1) Sredstvo osiguranja plaćanja, koje je voditelj bilančne skupine, dužan dostaviti operatoru tržišta plina pri sklapanju ugovora iz članka 7. stavka 1. ovih Pravila, je bankarska garancija.
- (2) Parametri za određivanje iznosa sredstva osiguranja plaćanja iz stavka 1. ovoga članka, propisuju se u odgovarajućem tipskom ugovoru iz članka 7. stavka 1. ovih Pravila, pri čemu minimalni iznos sredstva osiguranja plaćanja iznosi 1.000.000,00 kn, a maksimalni iznos sredstva osiguranja plaćanja iznosi 3.000.000,00 kn.
- (3) Sredstvo osiguranja plaćanja, koje je ponuditelj energije uravnoteženja, dužan dostaviti operatoru tržišta plina pri sklapanju ugovora iz članka 7. stavka 2. ovih Pravila, je bankarska garancija u iznosu od najmanje 250.000,00 kn.

Ponuditelj energije uravnoteženja na godišnjoj razini

Članak 10.

- (1) Natječaj za izbor ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini raspisuje operator tržišta plina.
- (2) Operator tržišta plina dužan je natječajni postupak iz stavka 1. ovoga članka okončati najkasnije do 15. ožujka tekuće godine za narednu skladišnu godinu.
- (3) Odluka o izboru najpovoljnije ponude, za ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini, donosi se temeljem tehničkih kriterija propisanih u natječaju iz stavka 1. ovog članka.
- (4) Operator tržišta plina i ponuditelj energije uravnoteženja na godišnjoj razini sklapaju ugovor iz članka 7. stavka 2. ovih Pravila.
- (5) Ukoliko najpovoljnija ponuda za nabavu energije uravnoteženja koja se predaje u transportni sustav i najpovoljnija ponuda za nabavu energije uravnoteženja koja se preuzima iz transportnog sustava nisu zaprimljene od istog ponuditelja, operator tržišta plina sklapa ugovor iz članka 7. stavka 2. ovih Pravila s oba ponuditelja.
- (6) Operator tržišta plina dužan je na svojoj internetskoj stranici objaviti obavijest o natječaju iz stavka 1. ovog članka te obavijest o izabranom ponuditelju energije uravnoteženja na godišnjoj razini iz stavka 3. ovog članka.
- (7) U slučaju da operator tržišta plina iz opravdanih razloga ne odabere ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini sukladno stavku 2. ovog članka, za ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini, za narednu skladišnu godinu, određuje se energetski subjekt na tržištu plina koji je voditelj bilančne skupine i ima zakupljen najveći udio radnog volumena u sustavu skladišta plina u Republici Hrvatskoj u narednoj skladišnoj godini.

- (8) U slučaju iz stavka 7. ovog članka operator tržišta plina sklapa ugovor iz članka 7. stavka 2. ovih Pravila s energetske subjektom iz stavka 7. ovog članka prema uvjetima iz natječaja iz stavka 1. ovog članka.
- (9) Ponuditelj energije uravnoteženja na godišnjoj razini dužan je svakodnevno dostavljati ponudu energije uravnoteženja na sustavu skladišta plina u minimalnom iznosu od dva bloka pozitivne energije uravnoteženja i dva bloka negativne energije uravnoteženja, izuzev u vrijeme HD mjerenja na sustavu skladišta plina.

Ponuditelj energije uravnoteženja na dnevnoj razini

Članak 11.

- (1) Voditelj bilančne skupine, koji namjerava postati ponuditelj energije uravnoteženja na dnevnoj razini, dužan je s operatorom tržišta plina sklopiti ugovor iz članka 7. stavka 2. ovih Pravila.
- (2) Operator tržišta plina na svojim internetskim stranicama objavljuje listu ponuditelja energije uravnoteženja s kojima ima sklopljen ugovor iz članka 7. stavka 2. ovih Pravila.
- (3) Ponude za energiju uravnoteženja na dnevnoj razini mogu dostavljati ponuditelji energije uravnoteženja koji se nalaze na listi iz stavka 2. ovog članka.

IV. Pravila na virtualnoj točki trgovanja

Članak 12.

- (1) Virtualna točka trgovanja je mjesto trgovine plinom nakon njegova ulaska u transportni sustav, a prije njegova izlaska iz transportnog sustava, uključujući sustav skladišta plina.
- (2) Za virtualnu točku trgovanja nije potrebno ugovaranje kapaciteta transportnog sustava ili kapaciteta sustava skladišta plina.
- (3) Pravo trgovanja na virtualnoj točki trgovanja ima voditelj bilančne skupine, koji je korisnik transportnog sustava.
- (4) Operator tržišta plina dužan je sudioniku na tržištu plina iz stavka 3. ovog članka omogućiti svakodnevno davanje ponuda za kupnju ili prodaju plina na virtualnoj točki trgovanja na informacijskoj platformi operatora tržišta plina uz dodijeljena korisnička prava, prema Prilogu 1. ovih Pravila, ili iznimno, u slučaju nemogućnosti pristupa informacijskoj platformi, na obrascu kojega operator tržišta plina objavljuje na službenoj internetskoj stranici, a kojega voditelj bilančne skupine dostavlja na elektroničku adresu operatora tržišta plina, objavljenu na službenoj internetskoj stranici.
- (5) Ponuda iz stavka 4. ovog članka mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:
 - puni naziv voditelja bilančne skupine,
 - EIC oznaku voditelja bilančne skupine,
 - tip ponude s obzirom na kupnju ili prodaju,
 - plinski dan ili dane na koje se ponuda odnosi,
 - iznos količine plina iskazane u jedinici kWh, za svaki naredni plinski dan,
 - iznos količine plina iskazane u jedinici kWh za preostale plinske sate u plinskom danu D u slučaju trgovanja unutar tekućeg plinskog dana,

- kontakt podatke osobe odgovorne za provedbu trgovačkih transakcija na virtualnoj točki trgovanja.
- (6) Operator tržišta plina prihvatit će ponude iz stavka 4. ovog članka, koje sadrže sve podatke propisane stavkom 5. ovog članka.
- (7) Ukoliko ponuda iz stavka 4. ovog članka ne sadrži sve podatke navedene u stavku 5. ovog članka, smatrat će se nevaljanom i operator tržišta plina neće je objaviti te će o tome obavijestiti voditelja bilančne skupine koji je tu ponudu dao.
- (8) Ponude iz stavka 4. ovog članka, operator tržišta plina uvrštava na listu ponuda za trgovanje na virtualnoj točki trgovanja te istu objavljuje na informacijskoj platformi operatora tržišta plina kojoj imaju pravo pristupa voditelji bilančnih skupina.

Članak 13.

- (1) Dogovor o trgovačkoj transakciji na virtualnoj točki trgovanja voditelji bilančne skupine obavljaju samostalno, bez posredovanja operatora transportnog sustava i operatora tržišta plina.
- (2) Trgovačku transakciju na virtualnoj točki trgovanja voditelji bilančnih skupina mogu dogovoriti i bez prethodne dostave ponude putem obrasca iz članka 12. stavka 4. ovih Pravila.
- (3) Voditelji bilančnih skupina samostalno uređuju međusobna prava i obveze proizašle iz trgovačke transakcije na virtualnoj točki trgovanja.
- (4) Operator tržišta plina i operator transportnog sustava nisu odgovorni za trgovačke transakcije na virtualnoj točki trgovanja.

Članak 14.

- (1) Voditelj bilančne skupine koji je dogovorio trgovačku transakciju na virtualnoj točki trgovanja, dužan je operatoru transportnog sustava dostaviti najavu trgovačke transakcije na virtualnoj točki trgovanja, najkasnije do 10:30 tekućeg plinskog dana za naredni plinski dan ili naredne plinske dane, odnosno najmanje 2 sata prije trgovačke transakcije za preostale sate plinskog dana D u slučaju transakcije na virtualnoj točki trgovanja u tekućem plinskom danu.
- (2) Prihvaćene transakcije na virtualnoj točki trgovanja za plinski dan D ne utječu na iznos prethodno prihvaćenih transakcija za plinski dan D.
- (3) Operator transportnog sustava provjerava usklađenost najavljenih trgovačkih transakcija na virtualnoj točki trgovanja te najkasnije do 11:30 tekućeg plinskog dana za naredni plinski dan i ostale plinske dane, odnosno najviše 1 sat nakon dostave najave trgovačke transakcije za preostale sate plinskog dana D u slučaju trgovanja u tekućem plinskom danu, voditeljima bilančnih skupina dostavlja potvrdu o prihvaćanju ili odbijanju najavljenih trgovačkih transakcija na virtualnoj točki trgovanja iz stavka 1. ovog članka.
- (4) Operator transportnog sustava će prihvatiti trgovačku transakciju na virtualnoj točki trgovanja u slučaju potpuno usklađenih trgovačkih transakcija na virtualnoj točki trgovanja između uključenih voditelja bilančne skupine.
- (5) U slučaju da najavljena trgovačka transakcija o kupnji i najavljena trgovačka transakcija o prodaji na virtualnoj točki trgovanja, nisu međusobno usklađene, operator transportnog sustava će iste odbiti te o tome obavijestiti uključene voditelje bilančnih skupina.

- (6) Prihvaćena najava trgovačke transakcije na virtualnoj točki trgovanja smatra se provedenom te će operator transportnog sustava iznose količine plina uvrstiti u dnevne izvještaje uključenih voditelja bilančnih skupina za predmetni plinski dan.
- (7) U slučaju dvije ili više prihvaćenih trgovačkih transakcija za iste sudionike trgovačke transakcije za predmetni plinski dan, operator transportnog sustava će u dnevne izvještaje uvrstiti zbroj iz svih prihvaćenih najava istih sudionika.
- (8) Operator tržišta plina dužan je svakoj provedenoj trgovačkoj transakciji na virtualnoj točki trgovanja pridružiti jedinstvenu oznaku i arhivirati trgovačku transakciju pod tom oznakom.
- (9) Operator tržišta plina dužan je dostaviti zbirni mjesečni izvještaj svih trgovačkih transakcija na virtualnoj točki trgovanja Agenciji. Zbirni mjesečni izvještaj sadrži popis trgovačkih transakcija na virtualnoj točki trgovanja po voditeljima bilančnih skupina i detaljan popis transakcija po danima. Izvještaj se dostavlja do 20. dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec.

V. Pravila za ponudu i korištenje energije uravnoteženja

Ponude energije uravnoteženja

Članak 15.

- (1) Ponuditeljima energije uravnoteženja omogućeno je svakodnevno davanje ponuda energije uravnoteženja na informacijskoj platformi operatora tržišta plina uz dodijeljena korisnička prava, prema Prilogu 1. ovih Pravila, ili iznimno, u slučaju nemogućnosti pristupa informacijskoj platformi, na obrascu kojega operator tržišta plina objavljuje na službenoj internetskoj stranici, a kojega ponuditelj dostavlja na elektroničku adresu operatora tržišta plina, objavljenu na službenoj internetskoj stranici.
- (2) Ponuditelj energije uravnoteženja dostavlja operatoru tržišta plina, putem informacijske platforme iz stavka 1. ovoga članka, ponudu za energiju uravnoteženja do 15:00 sati u plinskom danu D-1 za plinski dan D i naredne plinske dane u razdoblju od 30 dana.
- (3) Ponuditelj energije uravnoteženja može nuditi energiju uravnoteženja na:
 1. ulazu u sustav skladišta plina, koji je ujedno izlaz iz transportnog sustava,
 2. izlazu iz sustava skladišta plina, koji je ujedno ulaz u transportni sustav,
 3. izlazu iz transportnog sustava na koji je priključen krajnji kupac,
 4. ulazu u transportni sustav iz mreže proizvodnih plinovoda proizvođača prirodnog plina,
 5. interkonekciji, koja je ujedno ulaz u transportni sustav.
- (4) Ponuditelj energije uravnoteženja može nuditi energiju uravnoteženja na ulazima odnosno izlazima iz stavka 3. ovog članka ako na istima ima ugovoren stalni kapacitet.
- (5) U slučaju iz stavka 3. točke 1. i 2. ovog članka ponuditelj energije uravnoteženja mora imati ugovoren minimalno jedan standardni paket skladišnog kapaciteta.
- (6) Ponuda za energiju uravnoteženja mora sadržavati:
 1. EIC oznaku ponuditelja energije uravnoteženja,
 2. naziv, adresu ponuditelja energije uravnoteženja te podatke o osobi za kontakt koja je obvezna za vrijeme trajanja ponude biti dostupna u svakom trenutku,

3. identifikacijsku oznaku izlaza ili ulaza u transportni sustav na kojem se nudi energija uravnoteženja,
 4. oznaku pozitivne energije uravnoteženja ili negativne energije uravnoteženja,
 5. broj blokova energije uravnoteženja,
 6. cijenu iz ponude za energiju uravnoteženja, iskazanu u kn/MWh,
 7. vrijeme odziva, za ponude iz stavka 3. točke 3. i 4. ovog članka, odnosno vrijeme potrebno da se nakon poziva od strane operatora transportnog sustava ponuđena energija uravnoteženja počne predavati u transportni sustav ili preuzimati iz transportnog sustava.
- (7) Operator tržišta plina dužan je sastaviti listu ponuda za energiju uravnoteženja, zasebno za pozitivnu i negativnu energiju uravnoteženja, za naredni plinski dan na temelju kriterija prema sljedećem redoslijedu:
1. prema cijeni iz ponude za energiju uravnoteženja – ponude povoljnije cijene imaju prednost, pri čemu povoljnija cijena znači niža cijena za pozitivnu energiju uravnoteženja, a viša cijena za negativnu energiju uravnoteženja,
 2. prema broju blokova energije uravnoteženja iz ponude za energiju uravnoteženja - ako je podneseno nekoliko ponuda s jednakom cijenom, a različitim brojem blokova energije uravnoteženja, prednost ima ponuda s većim brojem blokova energije uravnoteženja,
 3. prema redoslijedu pristizanja ponuda za energiju uravnoteženja – ako je podneseno nekoliko ponuda s jednakom cijenom i brojem blokova energije uravnoteženja, prednost ima ponuda koja je zaprimljena ranije.
- (8) Operator tržišta plina ima pravo odbiti ponudu za energiju uravnoteženja čiji sadržaj nije u skladu s odredbama stavka 6. ovoga članka.
- (9) Svakoj prihvaćenoj ponudi za energiju uravnoteženja dodjeljuje se jedinstvena oznaka na listi ponuda za energiju uravnoteženja.
- (10) Operator tržišta plina dužan je do 16:00 sati tekućeg dana obavijestiti ponuditelje energije uravnoteženja o prihvaćanju ili odbijanju ponude za energiju uravnoteženja te dostaviti listu ponuda za energiju uravnoteženja operatoru transportnog sustava i operatoru sustava skladišta plina za plinski dan D.
- (11) Iznimno od rokova iz stavaka 2. i 10. ovoga članka, operator tržišta plina može, u slučaju kada postoje za to opravdani razlozi, produljiti rokove, a o čemu je dužan obavijestiti operatora transportnog sustava i sve ponuditelje energije uravnoteženja.
- (12) Nakon isteka roka iz stavka 10. ovoga članka, prihvaćene ponude za energiju uravnoteženja postaju obvezujuće i ne mogu se mijenjati ili povući.
- (13) Ponude za energiju uravnoteženja iz stavka 2. ovog članka, koje se odnose na plinske dane nakon dana D, mogu se mijenjati, sve do isteka roka iz stavka 10. ovog članka.

Članak 16.

- (1) Operator tržišta plina ima pravo privremeno, na rok od jednog mjeseca, isključiti ponuditelja energije uravnoteženja na dnevnoj razini s liste ponuditelja iz članka 11. stavka 2. ovih Pravila, na temelju prve pisane obavijesti o neizvršenju ponude iz članka 15. stavka 12. ovih Pravila, koju mu je dostavio operator transportnog sustava.
- (2) Operator tržišta plina ima pravo privremeno, na rok od tri mjeseca, isključiti ponuditelja energije uravnoteženja na dnevnoj razini s liste ponuditelja iz članka 11. stavka 2. ovih Pravila, na temelju druge pisane obavijesti o neizvršenju ponude iz članka 15. stavka 12. ovih Pravila, koju mu je dostavio operator transportnog sustava.

- (3) Operator tržišta plina ima pravo trajno isključiti ponuditelja energije uravnoteženja na dnevnoj razini s liste ponuditelja iz članka 11. stavka 2. ovih Pravila, na temelju treće pisane obavijesti o neizvršenju ponude iz članka 15. stavka 12. ovih Pravila, koju mu je dostavio operator transportnog sustava.

Aktiviranje energije uravnoteženja

Članak 17.

- (1) Operator transportnog sustava aktivira pozitivnu i/ili negativnu energiju uravnoteženja prema redosljedu s dnevne liste ponuda za energiju uravnoteženja iz članka 15. stavka 7. ovih Pravila.
- (2) Nalog za aktiviranje energije uravnoteženja iz članka 15. stavka 3. točke 1. i 2. ovih Pravila, operator transportnog sustava daje izravno operatoru sustava skladišta plina dostavom operativnog plana aktiviranja energije uravnoteženja.
- (3) Nalog za aktiviranje energije uravnoteženja iz članka 15. stavka 3. točke 3. i 4. ovih Pravila operator transportnog sustava daje izravno krajnjem kupcu odnosno proizvođaču prirodnog plina, koji su dužni, u roku od jednog sata od primitka naloga, dostaviti plan realizacije aktiviranja energije uravnoteženja iskazane po satima.
- (4) Nalog za aktiviranje energije uravnoteženja iz članka 15. stavka 3. točke 5. ovih Pravila operator transportnog sustava daje ponuditelju energije uravnoteženja, koji je dužan provesti renominaciju transporta na pojedinoj interkonekciji sukladno pravilima za usklađivanje nominacija na interkonekciji koja su propisana Mrežnim pravilima transportnog sustava.
- (5) Iznimno od stavaka 1. ovog članka, u svrhu opstojnosti transportnog sustava te uslijed tehničkih ograničenja, operator transportnog sustava ima pravo odstupiti od redosljeda s liste ponuda za energiju uravnoteženja te koristiti ponudu za energiju uravnoteženja, uzevši u obzir mjesto izlaza ili ulaza energije uravnoteženja u transportni sustav, odnosno vrijeme odziva za ponude iz članka 15. stavka 3. točke 3. i 4. ovih Pravila.
- (6) U slučaju iz stavka 5. ovog članka operator transportnog sustava ima obvezu dostaviti pisano obrazloženje operatoru tržišta plina o razlozima i načinu korištenja energije uravnoteženja.
- (7) Operator transportnog sustava ima pravo tijekom plinskog dana izmijeniti nalog iz stavaka 2. i 4. ovoga članka za preostale sate plinskog dana.
- (8) Operator transportnog sustava mora težiti uravnoteženju sustava sa što manjim dnevnim odstupanjima operativne akumulacije.

Članak 18.

- (1) U slučaju kada iznos energije uravnoteženja iz dnevne liste ponuda za energiju uravnoteženja iz članka 15. stavka 7. ovih Pravila nije dostatan za uravnoteženje transportnog sustava, a na sustavu skladišta plina ima raspoložive energije uravnoteženja koja nije ponuđena, operator transportnog sustava ima pravo aktivirati dodatnu pozitivnu energiju uravnoteženja i/ili dodatnu negativnu energiju uravnoteženja.
- (2) Dodatna energija uravnoteženja koju je operator transportnog sustava aktivirao sukladno odredbama stavka 1. ovog članka, evidentira se kao energija uravnoteženja aktivirana od ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini.

- (3) Cijena dodatno aktivirane negativne energije uravnoteženja iz stavka 1. ovog članka, jednaka je cijeni negativne energije uravnoteženja.
- (4) Cijena dodatno aktivirane pozitivne energije uravnoteženja iz stavka 1. ovog članka, jednaka je cijeni pozitivne energije uravnoteženja.

Članak 19.

U slučaju izvanredne situacije na transportnom sustavu, koja zahtjeva promjenu načina rada sustava skladišta plina iz utiskivanja u povlačenje ili iz povlačenja u utiskivanje, operator transportnog sustava dostavit će pisani nalog operatoru sustava skladišta plina za promjenu načina rada, o čemu će operator sustava skladišta obavijestiti korisnike sustava i operatora tržišta plina.

Utvrđivanje iznosa aktivirane energije uravnoteženja

Članak 20.

- (1) Iznos aktivirane količine energije uravnoteženja utvrđuje operator transportnog sustava prema listi iz članka 15. stavka 7. ovih Pravila nakon isteka plinskog dana D.
- (2) Na sustavu skladišta plina iznos aktivirane energije uravnoteženja utvrđuje se kao razlika količina iz operativnog plana aktiviranja energije uravnoteženja i potvrđenih nominacija odnosno renominacija svih korisnika sustava skladišta plina.
- (3) Na izlazu iz transportnog sustava na koji je priključen krajnji kupac ili na ulazu u transportni sustav na koji je priključena mreža proizvodnih plinovoda proizvođača prirodnog plina ili na interkonekciji, iznos aktivirane energije uravnoteženja jednak je količini energije uravnoteženja iz naloga za aktiviranje energije uravnoteženja.
- (4) U mjesečnom izvještaju kojeg operator transportnog sustava dostavlja operatoru tržišta plina do 10. u mjesecu za prethodni mjesec, navodi iznos ukupno aktivirane pozitivne i ukupno aktivirane negativne energije uravnoteženja, po pojedinom ponuditelju energije uravnoteženja, za svaki plinski dan proteklog mjeseca u kojemu je ista aktivirana, iskazano u broju blokova.

VI. Pravila obračuna energije uravnoteženja

Dnevno odstupanje bilančne skupine

Članak 21.

- (1) Dnevno odstupanje bilančne skupine utvrđuje operator transportnog sustava i dostavlja operatoru tržišta plina do 10. u mjesecu za svaki dan prethodnog mjeseca, sukladno odredbama Mrežnih pravila transportnog sustava.
- (2) Dnevno odstupanje bilančne skupine (q_{bs}) utvrđuje se prema formuli:

$$q_{bs} = q_{ul,bs} - q_{iz,bs} \quad [\text{kWh}]$$

gdje je:

- q_{bs} – dnevno odstupanje bilančne skupine, zaokruženo na višekratnik broja 10 [kWh],
- $q_{ul,bs}$ – količina plina predana u transportni sustav u plinskom danu, utvrđena za svaku bilančnu skupinu, ne uključujući energiju uravnoteženja od ponuditelja energije uravnoteženja iskorištenu u plinskom danu, zaokružena na višekratnik broja 10 [kWh],
- $q_{iz,bs}$ – količina plina preuzeta iz transportnog sustava u plinskom danu, utvrđena za svaku bilančnu skupinu, ne uključujući energiju uravnoteženja od ponuditelja na godišnjoj i dnevnoj razini iskorištenu u plinskom danu, zaokružena na višekratnik broja 10 [kWh].

Ukupno odstupanje bilančne skupine

Članak 22.

- (1) Operator tržišta plina utvrđuje, najkasnije do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec, ukupno pozitivno odstupanje bilančne skupine i ukupno negativno odstupanje bilančne skupine.
- (2) Ukupno pozitivno odstupanje bilančne skupine za pojedini mjesec, jednako je zbroju pozitivnih dnevnih odstupanja ostvarenih u svim plinskim danima tog mjeseca utvrđenog prema odredbama članka 21. ovih Pravila i konačnog pozitivnog odstupanja na kraju zadnjeg plinskog dana iz prethodnog mjeseca utvrđenog prema odredbama članka 31. ovih Pravila.
- (3) Ukupno negativno odstupanje bilančne skupine za pojedini mjesec, jednako je zbroju negativnih dnevnih odstupanja ostvarenih u svim plinskim danima tog mjeseca utvrđenog prema odredbama članka 21. ovih Pravila i konačnog negativnog odstupanja na kraju zadnjeg plinskog dana iz prethodnog mjeseca utvrđenog prema odredbama članka 31. ovih Pravila.

Raspodjela aktivirane energije uravnoteženja po bilančnim skupinama

Članak 23.

- (1) Raspodjelu aktivirane pozitivne energije uravnoteženja za pojedinu bilančnu skupinu provodi operator tržišta plina, za pojedini mjesec, prema formuli:

$$AE_{poz,i} = U_{neg,i} * AE_{poz,n} \text{ [kWh]}$$

gdje je:

- $AE_{poz,i}$ – ukupno aktivirana pozitivna energija uravnoteženja uzrokovana neravnotežom pojedine bilančne skupine u pojedinom mjesecu, zaokružena na višekratnik broja 10 [kWh],
 - $AE_{poz,n}$ – ukupno aktivirana pozitivna energija uravnoteženja u pojedinom mjesecu [kWh],
 - $U_{neg,i}$ – udio ukupnog negativnog odstupanja bilančne skupine u ukupnom negativnom odstupanju svih bilančnih skupina u pojedinom mjesecu, iskazan u postotnom iznosu zaokruženom na dva decimalna mjesta.
- (2) Udio ukupnog negativnog odstupanja bilančne skupine u ukupno negativnom odstupanju svih bilančnih skupina iz stavka 1. ovog članka, određuje se prema formuli:

$$U_{\text{neg},i} = U_{\text{neg},\text{bs}} / U_{\text{neg},n}$$

gdje je:

$U_{\text{neg},\text{bs}}$ – suma dnevnih negativnih odstupanja bilančne skupine u pojedinom mjesecu, zaokružena na višekratnik broja 10 [kWh],

$U_{\text{neg},n}$ – suma dnevnih negativnih odstupanja svih bilančnih skupina u pojedinom mjesecu, zaokružena na višekratnik broja 10 [kWh].

- (3) Raspodjelu aktivirane negativne energije uravnoteženja za pojedinu bilančnu skupinu provodi operator tržišta plina, za pojedini mjesec, prema formuli:

$$AE_{\text{neg},i} = U_{\text{poz},i} * AE_{\text{neg},n} \text{ [kWh]}$$

gdje je:

$AE_{\text{neg},i}$ – ukupno aktivirana negativna energija uravnoteženja uzrokovana neravnotežom pojedine bilančne skupine u pojedinom mjesecu, zaokružena na višekratnik broja 10 [kWh],

$AE_{\text{neg},n}$ – ukupno aktivirana negativna energije uravnoteženja u pojedinom mjesecu [kWh],

$U_{\text{poz},i}$ – udio ukupnog pozitivnog odstupanja bilančne skupine u ukupnom pozitivnom odstupanju svih bilančnih skupina u pojedinom mjesecu, iskazan u postotnom iznosu zaokruženom na dva decimalna mjesta.

- (4) Udio ukupnog pozitivnog odstupanja bilančne skupine u ukupnom pozitivnom odstupanju svih bilančnih skupina iz stavka 3. ovog članka, određuje se prema formuli:

$$U_{\text{poz},i} = U_{\text{poz},\text{bs}} / U_{\text{poz},n}$$

gdje je:

$U_{\text{poz},\text{bs}}$ – suma dnevnih pozitivnih odstupanja bilančne skupine u pojedinom mjesecu, zaokružena na višekratnik broja 10 [kWh],

$U_{\text{poz},n}$ – suma dnevnih pozitivnih odstupanja svih bilančnih skupina u pojedinom mjesecu, zaokruženao na višekratnik broja 10 [kWh].

Obračun energije uravnoteženja

Članak 24.

- (1) U slučaju aktiviranja energije uravnoteženja, operator tržišta plina dužan je provesti obračun energije uravnoteženja bilančne skupine, pri čemu se iznos aktivirane energije uravnoteženja za pojedinu bilančnu skupinu utvrđuje na način propisan člankom 23. ovih Pravila.
- (2) Ako je aktivirana pozitivna energija uravnoteženja, vrijednost energije uravnoteženja iz stavka 1. ovog članka, jednaka je umnošku ukupno aktivirane pozitivne energije uravnoteženja uzrokovane neravnotežom pojedine bilančne skupine i obračunske cijene pozitivne energije uravnoteženja.
- (3) Operator tržišta plina dužan je ispostaviti račun za energiju uravnoteženja, iz stavka 2. ovog članka, bilančnoj skupini koja je uzrokovala neravnotežu.
- (4) Operator tržišta plina dužan je izraditi obračun iz stavka 1. i ispostaviti račun iz stavka 3. ovoga članka te dostaviti obračun voditelju bilančne skupine do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

- (5) Ako je aktivirana negativna energija uravnoteženja, vrijednost energije uravnoteženja stavka 1. ovog članka, jednaka je umnošku ukupno aktivirane negativne energije uravnoteženja uzrokovane neravnotežom pojedine bilančne skupine i obračunske cijene negativne energije uravnoteženja.
- (6) Operator tržišta plina dužan je vrijednost negativne energije uravnoteženja, iz stavka 5. ovog članka, uplatiti bilančnoj skupini koja je uzrokovala neravnotežu.
- (7) Operator tržišta plina dužan je zbirni obračun vrijednosti energije uravnoteženja bilančne skupine dostaviti Agenciji do 15. dana u mjesecu.

Članak 25.

- (1) U slučaju aktiviranja energije uravnoteženja operator tržišta plina dužan je izraditi obračun vrijednosti energije uravnoteženja za pojedinog ponuditelja energije uravnoteženja, pri čemu se iznos aktivirane energije uravnoteženja utvrđuje na način propisan člankom 20. ovih Pravila.
- (2) Vrijednost negativne energije uravnoteženja za pojedinog ponuditelja izračunava se kao zbroj umnožaka količine negativne energije uravnoteženja iz aktiviranih blokova energije uravnoteženja i cijene iz ponude za negativnu energiju uravnoteženja za te blokove energije uravnoteženja.
- (3) Operator tržišta plina dužan je ispostaviti račun za energiju uravnoteženja iz stavka 2. ovog članka, ponuditelju energije uravnoteženja čija ponuda je aktivirana.
- (4) Operator tržišta plina dužan je izraditi obračun iz stavka 1. i ispostaviti račun iz stavka 3. ovog članka te dostaviti obračun ponuditelju energije uravnoteženja, do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.
- (5) Vrijednost pozitivne energije uravnoteženja za pojedinog ponuditelja izračunava se kao zbroj umnožaka količine pozitivne energije uravnoteženja iz aktiviranih blokova energije uravnoteženja i cijene iz ponude za pozitivnu energiju uravnoteženja za te blokove energije uravnoteženja.
- (6) Operator tržišta plina dužan je vrijednost pozitivne energije uravnoteženja iz stavka 5. ovog članka uplatiti ponuditelju čija ponuda je aktivirana.
- (7) Operator tržišta plina dužan je vrijednost pozitivne energije uravnoteženja, iz stavka 6. ovog članka, uplatiti ponuditelju energije uravnoteženja čija ponuda je aktivirana.
- (8) Operator tržišta plina dužan je zbirni obračun vrijednosti energije uravnoteženja za ponuditelja energije uravnoteženja dostaviti Agenciji do 15. dana u mjesecu.

VII. Pravila trgovanja i obračuna preostalog odstupanja bilančne skupine

Članak 26.

Preostalo odstupanje bilančne skupine izračunava operator tržišta plina kao zbroj ukupnog pozitivnog odstupanja bilančne skupine umanjenog za iznos raspodijeljene negativne energije uravnoteženja i ukupnog negativnog odstupanja umanjenog za iznos raspodijeljene pozitivne energije uravnoteženja.

Trgovanje preostalim odstupanjem bilančne skupine

Članak 27.

- (1) Trgovanje preostalim odstupanjem bilančne skupine omogućit će operator tržišta plina u trajanju od pet dana, počevši od prvog dana nakon dostave obračuna energije uravnoteženja iz članka 24., ovih Pravila u mjesecu za prethodni mjesec, na informacijskoj platformi operatora tržišta plina uz dodijeljena korisnička prava, prema Prilogu 1. ovih Pravila, ili iznimno, u slučaju nemogućnosti pristupa informacijskoj platformi, na obrascu kojega operator tržišta plina objavljuje na službenoj internetskoj stranici, a kojega voditelj bilančne skupine dostavlja na elektroničku adresu operatora tržišta plina, objavlvenu na službenoj internetskoj stranici.
- (2) Pravo trgovanja preostalim odstupanjem ima voditelj bilančne skupine koji organizira i vodi bilančnu skupinu kojoj je na kraju mjeseca, nakon raspodjele energije uravnoteženja, utvrđeno preostalo odstupanje.
- (3) Ponuda iz stavka 1. ovog članka mora sadržavati najmanje sljedeće podatke:
 - puni naziv voditelja bilančne skupine,
 - EIC oznaku voditelja bilančne skupine,
 - tip ponude s obzirom na kupnju ili prodaju,
 - iznos količine plina iskazane u jedinici kWh,
 - kontakt podatke osobe odgovorne za izvršenje trgovine preostalim odstupanjem.
- (4) Rok za dostavu ponuda iz stavka 1. ovog članka je 14:00 sati šestog plinskog dana od dana dostave obračuna energije uravnoteženja iz članka 24. ovih Pravila.
- (5) Ako ponuda iz stavka 1. ovog članka ne sadrži sve podatke navedene u stavku 3. ovog članka, smatrat će se nevaljanom i operator tržišta plina neće je objaviti te će o tome do 14:00 sati tekućeg dana obavijestiti voditelja bilančne skupine koji je tu ponudu dao.
- (6) Ponude iz stavka 1. ovog članka, operator tržišta plina uvrštava na listu ponuda za trgovanje preostalim odstupanjem te istu objavljuje na informacijskoj platformi operatora tržišta plina kojoj imaju pravo pristupa voditelji bilančnih skupina.

Članak 28.

- (1) Dogovor o trgovanju preostalim ukupnim odstupanjem voditelji bilančne skupine obavljaju samostalno bez posredovanja operatora transportnog sustava i operatora tržišta plina.
- (2) Voditelji bilančnih skupina samostalno uređuju međusobna prava i obveze proizašle iz trgovačke transakcije.
- (3) Operator tržišta plina i operator transportnog sustava nisu odgovorni za trgovačke transakcije.

Članak 29.

- (1) Voditelj bilančne skupine koji je dogovorio trgovačku transakciju, dužan je operatoru tržišta plina dostaviti najavu trgovačke transakcije, najkasnije do isteka plinskog dana u kojem je omogućeno trgovanje preostalim odstupanjem.
- (2) Operator tržišta plina provjerava usklađenost najavljenih trgovačkih transakcija te najkasnije do 15:00 tekućeg plinskog dana voditeljima bilančne skupine dostavlja potvrdu o prihvaćanju ili odbijanju najavljenih trgovačkih transakcija.

- (3) Operator tržišta plina prihvatit će trgovačku transakciju u slučaju potpuno usklađenih trgovačkih transakcija između uključenih voditelja bilančne skupine.
- (4) U slučaju da najavljena trgovačka transakcija o kupnji i najavljena trgovačka transakcija o prodaji, nisu međusobno usklađene, operator tržišta plina će iste odbiti te o tome obavijestiti uključene voditelje bilančnih skupina.
- (5) Prihvaćena najava trgovačke transakcije smatra se provedenom.
- (6) Operator tržišta plina dužan je uvrstiti trgovanje u obračun preostalog odstupanja iz članka 30. ovih Pravila

Obračun preostalog odstupanja bilančne skupine

Članak 30.

- (1) U slučaju da se trgovanje iz članka 27., 28. i 29. ne provede u potpunosti, operator tržišta plina provodi obračun preostalog odstupanja bilančne skupine.
- (2) Ako je preostalo odstupanje pojedine bilančne skupine iz stavka 1. ovoga članka suprotnog predznaka od stanja transportnog sustava utvrđenog na kraju zadnjeg plinskog dana prethodnog mjeseca, operator tržišta plina obračunava vrijednost preostalog odstupanja.
- (3) Ako je preostalo odstupanje bilančne skupine iz stavka 1. ovoga članka istog predznaka kao i stanje transportnog sustava utvrđenog na kraju zadnjeg plinskog dana prethodnog mjeseca, operator tržišta plina obračunava vrijednost preostalog odstupanja umanjenog za konačno odstupanje iz članka 31. ovih Pravila.
- (4) Ako je preostalo odstupanje bilančne skupine iz stavka 2. i 3. ovoga članka pozitivnog predznaka, vrijednost preostalog odstupanja bilančne skupine obračunava se kao umnožak preostalog odstupanja bilančne skupine i cijene negativne energije uravnoteženja.
- (5) Ako preostalo odstupanje bilančne skupine iz stavka 2. i 3. ovoga članka ima negativan predznak, vrijednost preostalog odstupanja bilančne skupine obračunava se kao umnožak preostalog odstupanja bilančne skupine i cijene pozitivne energije uravnoteženja.
- (6) Operator tržišta plina dužan je izraditi obračun iz stavka 4. i 5. ovoga članka do 25. dana u mjesecu za prethodni mjesec.
- (7) Operator tržišta plina dužan je vrijednost preostalog odstupanja bilančne skupine iz stavka 4. ovog članka uplatiti voditelju bilančne skupine.
- (8) Operator tržišta plina dužan je ispostaviti račun za vrijednost preostalog odstupanja bilančne skupine, iz stavka 5. ovog članka, voditelju bilančne skupine.
- (9) Operator tržišta plina dužan je sredstva preostala nakon provedbe odredbi stavaka 7. i 8. ovog članka uplatiti operatoru transportnog sustava.

Konačno odstupanje bilančne skupine

Članak 31.

- (1) Konačno odstupanje bilančne skupine utvrđuje se u slučaju kada je, preostalo odstupanje bilančne skupine istog predznaka kao i stanje transportnog sustava, utvrđenog na kraju zadnjeg plinskog dana prethodnog mjeseca.

- (2) Konačno ukupno odstupanje bilančne skupine iz stavka 1. ovog članka izračunava se kao udio preostalog ukupnog odstupanja bilančne skupine, koje je istog predznaka kao i stanje transportnog sustava utvrđeno na kraju zadnjeg plinskog dana prethodnog mjeseca, u ukupnom odstupanju transportnog sustava utvrđenog na kraju zadnjeg plinskog dana prethodnog mjeseca.

Obračun odstupanja od nominacije

Članak 32.

- (1) Odstupanje od nominacije (ΔN_{bs}) utvrđuje se u apsolutnom iznosu za svaku bilančnu skupinu, za svaki plinski dan, prema formuli:

$$\Delta N_{bs} = |N_{iz,bs} - V_{iz,bs}| \text{ [kWh]}$$

gdje je:

- $N_{iz,bs}$ – nominirana količina plina na izlazima iz transportnog sustava u plinskom danu, utvrđena za svaku bilančnu skupinu, ne uključujući energiju uravnoteženja od ponuditelja na godišnjoj i dnevnoj razini iskorištenu u plinskom danu, na temelju podataka o utvrđenim količinama plina iz mjesečnog izvještaja operatora transportnog sustava sukladno Mrežnim pravilima transportnog sustava, zaokružena na višekratnik broja 10 [kWh],
- $V_{iz,bs}$ – količina plina preuzeta iz transportnog sustava u plinskom danu, utvrđena za svaku bilančnu skupinu, na temelju podataka o utvrđenim količinama plina iz mjesečnog izvještaja operatora transportnog sustava sukladno Mrežnim pravilima transportnog sustava, ne uključujući energiju uravnoteženja od ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj i dnevnoj razini iskorištenu u plinskom danu, zaokružena na višekratnik broja 10 [kWh].
- (2) Dozvoljeno odstupanje od nominacije ($\Delta N_{doz,bs}$) utvrđuje se za svaku bilančnu skupinu, za svaki plinski dan, prema formuli:

$$\Delta N_{doz,bs} = 0,10 * V_{iz,bs} \text{ [kWh]}$$

- (3) Ako je, za pojedinu bilančnu skupinu, odstupanje od nominacije (ΔN_{bs}) na kraju pojedinog plinskog dana veće od dozvoljenog odstupanja od nominacije ($\Delta N_{doz,bs}$), operator tržišta plina dužan je toj bilančnoj skupini ispostaviti račun za odstupanje od nominacije i prikupljena sredstva prema tom računu uplatiti operatoru transportnog sustava.
- (4) Iznos koji se obračunava za odstupanje od nominacija jednak je umnošku 3% cijene pozitivne energije uravnoteženja i razlike odstupanja od nominacije i dozvoljenog odstupanja od nominacije.
- (5) Operator tržišta plina dužan je izraditi obračun iz stavaka 1. i 2. ovog članka i ispostaviti račun iz stavka 3. ovoga članka te dostaviti obračun voditelju bilančne skupine, do 15. dana u mjesecu za sve plinske dane u prethodnom mjesecu.
- (6) Operator tržišta plina dužan je prikupljena sredstva po računu iz stavka 3. ovog članka uplatiti operatoru transportnog sustava.
- (7) Operator tržišta plina dužan je zbirni obračun odstupanja od nominacije po bilančnim skupinama, do 15. dana u mjesecu, za prethodni mjesec, dostaviti Agenciji.

Obračun u slučaju prestanka rada bilančne skupine

Članak 33.

- (1) U slučaju prestanka rada bilančne skupine operator tržišta plina dužan je provesti obračun utvrđenog konačnog odstupanja bilančne skupine, pri čemu se vrijednost konačnog odstupanja obračunava kao umnožak cijene energije uravnoteženja i iznosa konačnog odstupanja na kraju zadnjeg plinskog dana rada bilančne skupine, temeljem podataka o utvrđenim količinama plina iz mjesečnog izvještaja operatora transportnog sustava sukladno Mrežnim pravilima transportnog sustava.
- (2) Operator tržišta plina provest će obračun iz stavka 1. ovoga članka ako utvrdi da bilančna skupina nema rezervirani kapacitet transportnog sustava za naredni mjesec, prema zaprimljenom izvještaju o ukupno raspodijeljenom kapacitetu transportnog sustava za naredni mjesec, sukladno Mrežnim pravilima transportnog sustava.
- (3) Ako konačno odstupanje iz stavka 1. ovoga članka ima pozitivni predznak, vrijednost konačnog ukupnog odstupanja obračunava se kao umnožak ukupnog odstupanja i cijene negativne energije uravnoteženja.
- (4) Operator tržišta plina dužan je ispostaviti račun za vrijednost konačnog ukupnog odstupanja, iz stavka 3. ovog članka, operatoru transportnog sustava i prikupljena sredstva prema tom računu uplatiti voditelju bilančne skupine za bilančnu skupinu iz stavka 2. ovog članka.
- (5) Operator tržišta plina dužan je izraditi obračun iz stavka 3. i ispostaviti račun iz stavka 4. ovoga članka te dostaviti obračun voditelju bilančne skupine, do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.
- (6) Ako konačno odstupanje iz stavka 1. ovoga članka ima negativni predznak, vrijednost konačnog ukupnog odstupanja obračunava se kao umnožak ukupnog odstupanja i cijene pozitivne energije uravnoteženja.
- (7) Operator tržišta plina dužan je ispostaviti voditelju bilančne skupine račun za vrijednost konačnog ukupnog odstupanja, iz stavka 6. ovog članka i prikupljena sredstva prema tom računu uplatiti operatoru transportnog sustava.
- (8) Operator tržišta plina dužan je izraditi obračun iz stavka 6. ovog članka i ispostaviti račun iz stavka 7. ovoga članka te dostaviti obračun voditelju bilančne skupine, do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec
- (9) Operator tržišta plina dužan je zbirni obračun vrijednosti ukupnog odstupanja do 15. dana u mjesecu dostaviti Agenciji.
- (10) Operator tržišta plina obračun vrijednosti ukupnog odstupanja izrađuje, kao sastavni dio obračuna preostalog ukupnog odstupanja sukladno članku 30. ovih Pravila.

Članak 34.

- (1) Obračun iz članka 24. ovih Pravila za bilančnu skupinu, za pojedini mjesec, sadrži osobito sljedeće podatke s pripadajućim izračunom:
 - dnevno odstupanje za svaki pojedini plinski dan,
 - ukupno pozitivno odstupanje na kraju pojedinog mjeseca,
 - ukupno negativno odstupanje na kraju pojedinog mjeseca,
 - udio ukupnog pozitivnog odstupanja bilančne skupine u ukupnom pozitivnom odstupanju svih bilančnih skupina,
 - udio ukupnog negativnog odstupanja bilančne skupine u ukupnom negativnom odstupanju svih bilančnih skupina,
 - obračunsku cijenu energije uravnoteženja,
 - vrijednost pozitivne energije uravnoteženja,
 - vrijednost negativne energije uravnoteženja.

- (2) Obračun iz članka 25. ovih Pravila za ponuditelja energije uravnoteženja, sadrži osobito sljedeće podatke s pripadajućim izračunom:
 - iznos aktivirane pozitivne energije uravnoteženja, po pojedinom danu i ponudi,
 - iznos aktivirane negativne energije uravnoteženja, po pojedinom danu i ponudi,
 - cijenu energije uravnoteženja iz ponude,
 - vrijednost aktivirane pozitivne energije uravnoteženja,
 - vrijednost aktivirane negativne energije uravnoteženja.
- (3) Obračun iz članka 30. ovih Pravila za bilančnu skupinu, za pojedini mjesec, sadrži osobito sljedeće podatke s pripadajućim izračunom:
 - preostalo odstupanje bilančne skupine,
 - ukupna količina plina iz trgovačke transakcije iz trgovanja preostalim odstupanjem,
 - konačno odstupanje bilančne skupine,
 - cijenu energije uravnoteženja,
 - iznos koji se obračunava za preostalo odstupanje bilančne skupine,
 - vrijednost preostalog odstupanja.
- (4) Obračun iz članka 32. ovih Pravila za bilančnu skupinu, za pojedini mjesec, sadrži osobito sljedeće podatke s pripadajućim izračunom:
 - nominiranu količinu plina na izlazima iz transportnog sustava,
 - količinu plina preuzetu iz transportnog sustava,
 - dozvoljeno odstupanje od nominacije,
 - iznos koji se obračunava za odstupanje od nominacije,
 - vrijednost odstupanja od nominacije.
- (5) Obračun iz članka 33. ovih Pravila za bilančnu skupinu, sadrži osobito sljedeće podatke s pripadajućim izračunom:
 - konačno odstupanje na zadnji plinski dan rada bilančne skupine,
 - cijenu energije uravnoteženja,
 - vrijednost konačnog odstupanja na zadnji plinski dan rada bilančne skupine.

VIII. Prijelazne i završne odredbe

Članak 35.

- (1) Ova Pravila objavit će se na internetskim stranicama Agencije i operatora tržišta plina, a stupaju na snagu 1. siječnja 2015.
- (2) Danom stupanja na snagu ovih Pravila prestaju važiti Pravila o organizaciji tržišta plina (HROTE, 9/2014).
- (3) Ugovori o reguliranju međusobnih odnosa, sklopljeni po odredbama Pravila o organizaciji tržišta plina (HROTE, 12/2013, 2/2014, 6/2014 i 9/2014), ostaju na snazi do isteka roka važenja sredstava osiguranja plaćanja koji su sastavni dio tih Ugovora.
- (4) Nakon stupanja na snagu ovih Pravila sklopit će se dodaci Ugovora iz stavka 3. ovog članka radi usklađenja s ovim Pravilima.

Članak 36.

Iznimno od članka 15. stavka 2. ovih Pravila, do 1. veljače 2015., ponuditelj energije uravnoteženja dostavlja operatoru tržišta plina, putem informacijske platforme iz članka 15. stavka 1. ovih Pravila, ponudu za energiju uravnoteženja do 15:00 sati u plinskom danu D-1 za plinski dan D.

Članak 37.

- (1) Iznimno od članka 32. stavka 2. ovih Pravila, do 1. listopada 2015., dozvoljeno odstupanje od nominacije ($\Delta N_{doz,bs}$) utvrđuje se za svaku bilančnu skupinu, za svaki plinski dan, prema formuli:

$$\Delta N_{doz,bs} = 0,30 * V_{iz,bs} \text{ [kWh]}$$

- (2) Iznimno od članka 32. stavka 4. ovih Pravila, do 1. listopada 2015., iznos koji se obračunava za odstupanje od nominacija jednak je umnošku 1% cijene pozitivne energije uravnoteženja i razlike odstupanja od nominacije i dozvoljenog odstupanja od nominacije.

Članak 38.

- (1) Izmjene i dopune ovih Pravila provode se na prijedlog operatora tržišta plina ili na zahtjev Agencije prema proceduri jednakoj kao i za donošenje Pravila.
- (2) Sve izmjene i dopune ovih Pravila, koje utječu na izmjenu informacijske platforme operatora tržišta plina, mogu stupiti u primjenu tek nakon roka nužnog za prilagodbu informacijske platforme, a kojeg određuje operator tržišta plina.

DIREKTOR

Ivor Županić, dipl.oec.

Prilog 1. Razmjena podataka i komunikacija

- (1) Operator tržišta plina razmjenjuje podatke na dnevnoj i mjesečnoj osnovi sa sljedećim sudionicima tržišta plina:
 1. operatorom transportnog sustava,
 2. voditeljem bilančne skupine i/ili ponuditeljem energije uravnoteženja,
 3. opskrbljivačem plinom,
 4. operatorom distribucijskog sustava.
- (2) Operator tržišta plina razmjenjuje sa sudionicima tržišta plina podatke koji su definirani odredbama ovih Pravila, Mrežnih pravila transportnog sustava i Općih uvjeta opskrbe plinom, za postupke obračuna energije uravnoteženja, odstupanja od nominacije, obračuna preostalog odstupanja, obračuna u slučaju prestanka rada bilančne skupine i izvještavanja te promjene opskrbljivača, na Programskom paketu za podršku procesima Operatora tržišta plina (u daljnjem tekstu: IT Platforma), kojem se pristupa na službenoj internetskoj stranici operatora tržišta plina, uz dodijeljena korisnička prava, ili razmjenom datoteke putem elektroničke pošte.
- (3) Operator tržišta plina objavljuje na službenoj internetskoj stranici e-adresu za dostavu podataka i komunikaciju sa sudionicima tržišta.
- (4) Format, strukturu i sadržaj datoteke iz stavka 2. ovog Priloga određuje operator tržišta plina, a sudionici tržišta plina isto nemaju pravo mijenjati.
- (5) Za razmjenu podataka putem IT Platforme operator tržišta plina omogućit će sudionicima iz stavka 1. ovog Priloga pristup, dodijeliti korisnički račun i lozinku za pristup te korisničke upute, temeljem potpisanog Sporazuma o pristupu informacijskoj platformi operatora tržišta plina. Obrazac Sporazuma o pristupu informacijskoj platformi operatora tržišta plina nalazi se u Prilogu 5. ovih Pravila.
- (6) Kontakt podaci operatora tržišta plina navedeni su na službenoj internetskoj stranici.
- (7) Potencijalni voditelj bilančne skupine dužan je prije podnošenja zahtjeva za upis u registar voditelja bilančne skupine na tržištu plina, sukladno članku 8. ovih Pravila, dostaviti podatke za službeni i operativni kontakt, na obrascu koji operator tržišta plina objavljuje na svojoj internetskoj stranici.
- (8) Potencijalni ponuditelj energije uravnoteženja na dnevnoj razini dužan je prije podnošenja zahtjeva za upis na listu ponuditelja energije uravnoteženja na dnevnoj razini na tržištu plina, sukladno člancima 10. i 11. ovih Pravila, dostaviti podatke za službeni i operativni kontakt, na obrascu koji operator tržišta plina objavljuje na svojoj internetskoj stranici.
- (9) Sudionik tržišta iz stavka 1. ovog članka dužan je obavijestiti operatora tržišta plina o svakoj izmjeni kontakata, u protivnom takva promjena kontakata nije obvezujuća za operatora tržišta plina.

Prilog 2. Ugovor o reguliranju međusobnih odnosa s Voditeljem bilančne skupine

HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 284,

OIB: 75801633608,

EIC oznaka: 31XHR0TE-----O,

IBAN: HR6923400091510508692 otvoren kod Privredne banke Zagreb d.d. Zagreb za provedbu sustava tržišta plina, kojeg zastupa _____ (u daljnjem tekstu: **Operator tržišta plina**)

i

_____ (Voditelj bilančne skupine), _____ (mjesto), _____ (ulica),

OIB: _____,

EIC oznaka: _____,

IBAN: _____ otvoren kod _____ (banka), kojeg zastupa _____ (u daljnjem tekstu: **Voditelj bilančne skupine**)

Operator tržišta plina i Voditelj bilančne skupine, kada se spominju zajednički, nazivaju se Ugovorne strane.

u Zagrebu, dana _____ sklapaju sljedeći

UGOVOR O REGULIRANJU MEĐUSOBNIH ODNOSA S VODITELJEM BILANČNE SKUPINE

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovaj Ugovor o reguliranju međusobnih odnosa s voditeljem bilančne skupine na tržištu plina (u daljnjem tekstu: Ugovor) sklapa se temeljem Pravila o organizaciji tržišta plina (HROTE, _____ - u daljnjem tekstu: Pravila), u svrhu uređenja međusobnih prava i obveza Operatora tržišta plina i Voditelja bilančne skupine na tržištu plina u Republici Hrvatskoj.

Članak 2.

Ugovorne strane uvodno utvrđuju da su ishodile sljedeće dozvole za obavljanje energetske djelatnosti vezano za tržište plina:

- Operator tržišta plina dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti broj: 080517130-0506/09, koju je dana 8. prosinca 2009. izdala Hrvatska energetska regulatorna agencija, na rok od pet godina, prema kojoj, obavlja, kao javnu uslugu, djelatnost organiziranja tržišta plina i produžila 9. prosinca 2014. na rok od 5 godina - broj: 080517130-0506/09-1/14,

- Voditelj bilančne skupine dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti _____ - broj: _____ koju je dana _____ izdala Hrvatska energetska regulatorna agencija, na rok od _____

Članak 3.

Ugovorne strane sporazumno utvrđuju da će Operator tržišta plina upisati Voditelja bilančne skupine u Registar voditelja bilančnih skupina sukladno Pravilima na dan dostave bankarske garancije iz članka 9. stavka 1. ovog Ugovora.

II. PREDMET UGOVORA

Članak 4.

Predmet ovog Ugovora je reguliranje međusobnih odnosa Ugovornih strana, koji nastaju u postupcima i aktivnostima na tržištu plina sukladno Pravilima.

III. POSTUPAK OBRAČUNA I PLAĆANJA

Članak 5.

- (1) Postupak obračuna, plaćanja i osiguranja plaćanja energije uravnoteženja, odstupanja od nominacije, preostalog odstupanja te obračuna u slučaju prestanka rada bilančne skupine, provodi se na način propisan Pravilima.
- (2) U slučaju zakašnjenja ispunjenja obveze plaćanja računa sukladno Pravilima i ovom Ugovoru, obračunati će se zakonska zatezna kamata.
- (3) Voditelj bilančne skupine može u roku od osam dana od dana ispostavljanja računa osporiti ispostavljeni račun pisanim putem, u kojem slučaju je dužan platiti Operatoru tržišta plina osporeni račun u cijelosti u Ugovorom predviđenom roku.
- (4) Prigovor iz stavka 3. ovog članka Operator tržišta plina dužan je razmotriti u suradnji s operatorom transportnog sustava u roku od 15 dana od dana zaprimanja istog. U slučaju prihvaćanja prigovora Operator tržišta plina ispravlja i dostavlja Voditelju bilančne skupine novi obračun uz odobrenje i/ili terećenje.

Članak 6.

- (1) Ako Operator tržišta plina, temeljem obračuna bilančne skupine sukladno Pravilima, ispostavi račun Voditelju bilančne skupine, Voditelj bilančne skupine obavezan je platiti Operatoru tržišta plina račun u roku 8 dana od dana ispostavljanja računa.
- (2) Ako Operator tržišta plina, temeljem obračuna bilančne skupine sukladno Pravilima, dostavi obavijest Voditelju bilančne skupine o iznosu za koji mora Operatoru tržišta plina ispostaviti račun, Voditelj bilančne skupine obavezan je ispostaviti Operatoru tržišta plina račun u roku 8 dana od dana dostave obavijesti.
- (3) Operator tržišta plina obavezan je platiti Voditelju bilančne skupine račun iz stavka 2. ovoga članka najkasnije u roku 15 dana od dana ispostavljanja računa.

Članak 7.

- (1) Ugovorne strane suglasno utvrđuju da je Voditelj bilančne skupine dužan Operatoru tržišta plina plaćati mjesečnu i godišnju naknadu određenu odlukom nadležnog tijela za obavljanje poslova organiziranja tržišta plina, koje kao javnu uslugu obavlja Operator tržišta plina.
- (2) Operator tržišta plina ispostaviti će račun za godišnju naknadu u tekućoj godini, kojeg je Voditelj bilančne skupine dužan platiti u roku 15 dana od dana ispostavljanja računa.
- (3) Operator tržišta plina ispostaviti će račun za mjesečnu naknadu do 20. dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec kojeg je Voditelj bilančne skupine dužan platiti u roku 15 dana od dana ispostavljanja računa.

IV. OSIGURANJE PLAĆANJA

Članak 8.

- (1) Polazni parametar za određivanje iznosa sredstva osiguranja plaćanja za Voditelja bilančne skupine, je udio ukupnog rezerviranog kapaciteta na ulazima i izlazima transportnog sustava na godišnjoj i mjesečnoj razini bilančne skupine u ukupno rezerviranom kapacitetu na ulazima i izlazima transportnog sustava na godišnjoj i mjesečnoj razini svih bilančnih skupina sukladno Mrežnim pravilima transportnog sustava.
- (2) Iznos sredstva osiguranja plaćanja za Voditelja bilančne skupine, određuje na način da udio iz stavka 1. ovog članka, izražen u postotnom iznosu, pomnoži sa vrijednosti 100.000,00 kuna (sto tisuća kuna).
- (3) Ukoliko utvrđeni iznos sredstva osiguranja plaćanja, prema stavku 2. ovog članka, premašuje minimalni iznos od 1.000.000,00 kuna (milijun kuna), iznos sredstva osiguranja plaćanja matematički se zaokružuje na veći jedinični iznos, koji je višekratnik broja 100.000,00 kuna (sto tisuća kuna).
- (4) Voditelj bilančne skupine koji nije rezervirao kapacitet transportnog sustava odnosno, nema dozvoljeno ukupno odstupanje, za sredstvo osiguranja plaćanja uzima se minimalni iznos propisan Pravilima.

Članak 9.

- (1) Voditelj bilančne skupine je obvezan sukladno odredbama članka 8. ovoga Ugovora, u roku od deset dana od dana sklapanja ovoga Ugovora, u svrhu osiguranja plaćanja po ovom Ugovoru predati Operatoru tržišta plina neprenosivu, neopozivu, bezuvjetnu bankarsku garanciju, u korist Operatora tržišta plina, naplativu na prvi pisani poziv, u obliku propisanom u Prilogu 2. ovog Ugovora, u iznosu od _____ kuna (_____) izdanu od poslovne banke prihvatljive Operatoru tržišta plina, s rokom važenja 12 mjeseci.
- (2) Voditelj bilančne skupine se obvezuje da će najkasnije do isteka roka važenja prve bankovne garancije koju je dostavio kod sklapanja ovoga Ugovora, dostaviti Operatoru tržišta plina novi instrument osiguranja plaćanja, čiju će vrstu i visinu utvrditi Operator tržišta plina sukladno odredbama članka 8. ovoga Ugovora i podacima o obvezi Voditelja bilančne skupine u prethodnih šest mjeseci.
- (3) U slučaju promjene podataka i pokazatelja iz članka 8. ovog Ugovora, te u slučaju da predani instrument osiguranja plaćanja ne pokriva mjesečnu obvezu Voditelja bilančne skupine po ovom Ugovoru, Operator tržišta plina ima pravo zatražiti dodatna sredstva osiguranja plaćanja.
- (4) Voditelj bilančne skupine obvezan je dostaviti Operatoru tržišta plina dodatna sredstva osiguranja plaćanja iz stavka 3. ovoga članka u roku od deset dana od dana zaprimanja pisanog zahtjeva Operatora tržišta plina za dodatnim osiguranjem plaćanja.

Članak 10.

- (1) U slučaju da Voditelj bilančne skupine ne podmiri potraživanja iz ovoga Ugovora u utvrđenim rokovima, Operator tržišta plina ima pravo naplate putem instrumenta osiguranja plaćanja.
- (2) Aktiviranjem dijela ili cjelokupnog iznosa instrumenta osiguranja plaćanja, Voditelj bilančne skupine je dužan u roku od deset dana od dana zaprimanja pisanog zahtjeva dostaviti Operatoru tržišta plina novi instrument osiguranja plaćanja u iznosu jednakom aktiviranom iznosu.
- (3) Naplatom sredstva osiguranja plaćanja Operator tržišta plina se ne odriče svojih ostalih prava prema ovom Ugovoru.

V. TRAJANJE I RASKID UGOVORA

Članak 11.

Trajanje ovog Ugovora vezano je za provedbu propisa iz članka 1. ovog Ugovora, te ostalih propisa koji reguliraju odnose na tržištu plina.

Članak 12.

Ugovorne strane su suglasne da se ovaj Ugovor raskida istekom roka važenja dozvole iz članka 2. ovoga Ugovora koja je izdana Voditelju bilančne skupine za obavljanje energetske djelatnosti ili danom oduzimanjem iste dozvole od strane ovlaštenog tijela prije isteka roka važenja.

Članak 13.

Ugovor se može raskinuti ukoliko Voditelj bilančne skupine ne ispunjava sljedeće obveze iz Ugovora koje se odnose na:

- predaju bankovne garancije istekom roka i sa sadržajem utvrđenim u članku 9. stavku 1. ovog Ugovora, i/ili
- dostavu dodatnih sredstva osiguranja plaćanja istekom roka za njihovu dostavu, sukladno članku 9. stavku 2. ovog Ugovora
- dostavu novog sredstva osiguranja plaćanja istekom roka za dostavu, sukladno članku 10. stavku 2. ovog Ugovora.

Članak 14.

- (1) Operator tržišta plina može raskinuti ovaj Ugovor ukoliko utvrdi da Voditelj bilančne skupine ne ispunjava obveze preuzete Ugovorom.
- (2) Operator tržišta plina se obvezuje da prije podnošenja pisane obavijesti o raskidu Ugovora dostavi Voditelju bilančne skupine prethodno pisano upozorenje o neizvršavanju preuzetih obveza i mogućnosti raskida Ugovora u slučaju nastavka takvog postupanja.

Članak 15.

- (1) U slučaju raskida ovog Ugovora, Ugovorne strane se obvezuju podmiriti sva međusobna dugovanja nastala temeljem ovoga Ugovora od dana sklapanja do dana raskida ovoga Ugovora.
- (2) Raskidom ovog Ugovora, Voditelj bilančne skupine briše se iz Registra bilančnih skupina kojeg vodi Operator tržišta plina.

VI. VIŠA SILA

Članak 16.

Ugovorne strane su suglasne da će se izvršenje ovog Ugovora privremeno obustaviti samo u slučaju nastanka više sile definirane Zakonom o energiji o čijem su nastanku Ugovorne strane dužne obavijestiti jedna drugu pisanim putem.

VII. KORIŠTENJE PODATAKA

Članak 17.

- (1) Ugovorne strane se obvezuju da će sve podatke i informacije koje međusobno razmjenjuju koristiti isključivo u svrhu realizacije ovoga Ugovora, uz poštivanje načela povjerljivosti.
- (2) Operator tržišta plina za sve obračune iz ovoga Ugovora koristi službene podatke koje zaprima od strane operatora transportnog sustava.
- (3) Obveza čuvanja povjerljivosti podataka nastavlja se i nakon prestanka važenja ovoga Ugovora.

VIII. PROVEDBA UGOVORA

Članak 18.

- (1) Ugovorne strane u Prilogu 1. ovoga Ugovora imenuju osobe ovlaštene za komunikaciju i provedbu ovoga Ugovora.
- (2) O svakoj promjeni osoba iz stavka 1. ovoga članka Ugovorne strane se obvezuju pisanim putem obavijestiti drugu Ugovornu stranu.

IX. RJEŠAVANJE SPOROVA

Članak 19.

- (1) Ugovorne strane će sve eventualne sporove koji mogu proizaći iz odredbi ovog Ugovora pokušati riješiti mirnim putem.
- (2) U slučaju da nastali spor ne uspiju riješiti na miran način, Ugovorne strane su suglasne da će spor riješiti pred stvarno nadležnim sudom u Zagrebu.
- (3) Mjerodavno pravo za rješavanje nastalog spora bit će važeći propisi Republike Hrvatske.

X. IZMJENE I DOPUNE UGOVORA

Članak 20.

- (1) Ugovorne strane suglasne su da će se, u slučaju promjene Pravila temeljem kojih je sklopljen ovaj Ugovor, izravno primjenjivati nova Pravila o čemu će Voditelj bilančne skupine biti obaviješten na Internet stranicama Operatora tržišta plina.
- (2) Sve izmjene i dopune ovoga Ugovora bit će valjane isključivo ako su sklopljene u pisanom obliku, te ako su u skladu s obvezama i ovlaštenjima Ugovornih strana koje proizlaze iz energetske dozvole kojih su nositelji odnosno iz ostalih važećih propisa koji uređuju tržište plina u Republici Hrvatskoj.

XI. OSTALE ODREDBE

Članak 21.

Ako neka od odredbi ovoga Ugovora postane nevažeća, sve ostale obveze iz Ugovora ostaju na snazi i proizvode pravne učinke.

Članak 22.

- (1) Voditelj bilančne skupine dužan je prijaviti Operatoru tržišta plina sve promjene vezane za tvrtku, sjedište i status kao sudionika na tržištu plina, najkasnije u roku od osam dana po nastaloj promjeni.
- (2) Ugovorne strane su suglasne da će se pismena dostavljati na adresu Voditelja bilančne skupine navedenu u ovom Ugovoru. Ukoliko dostava pismena ostane bezuspješna, pismeno će se dostaviti na adresu sjedišta Voditelja bilančne skupine upisanu u Sudskom registru. Ako dostava pismena ne uspije niti na toj adresi, obaviti će se stavljanjem pismena na oglasnu ploču Operatora tržišta plina. Smatrat će se da je dostava pismena obavljena protekom osmog dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču.

Članak 23.

Operator tržišta plina će u slučaju da Voditelj bilančne skupine ne izvršava obveze iz ovoga Ugovora, dostaviti pisanu obavijest o neizvršavanju obveza, ministarstvu nadležnom za energetiku i Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji, radi poduzimanja potrebnih mjera u okviru nadzora, kojeg su isti ovlašteni vršiti nad provedbom Pravila i ostalih propisa koji reguliraju tržište plina.

Članak 24.

Ovaj Ugovor je sastavljen u četiri (4) istovjetna primjerka, od kojih svaka Ugovorna strana zadržava po jedan (1), a po jedan (1) primjerak se dostavlja ministarstvu nadležnom za energetiku i Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji.

Klasa: _____

Ur.broj: _____

Za Operatora tržišta plina

(potpisi i pečat)

Za Voditelja bilančne skupine

(potpisi i pečat)

Prilog 1.

Popis osoba ovlaštenih za komunikaciju Ugovornih strana u okviru ugovornih obveza

Za Operatora tržišta plina					
Ime	Prezime	Osoba odgovorna za	Telefon/ Telefaks	Mobitel	E-mail

Prilog 2.

_____ (naziv, sjedište i OIB banke garanta) (u daljnjem tekstu: **Garant**), temeljem Ugovora _____ (naziv i broj ugovora nalogodavca s bankom temeljem kojeg se izdaje garancija), izdaje po nalogu i za račun trgovačkog društva _____ (naziv, sjedište i OIB Voditelja bilančne skupine) (u daljnjem tekstu: **Nalogodavac**), a u korist trgovačkog društva HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 284, OIB: 75801633608, osnovanog prema zakonima Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: **Korisnik garancije**) neprenosivu, neopozivu, bezuvjetnu garanciju za uredno izvršenje ugovornih obveza, plativu na prvi poziv, sljedećeg sadržaja

BANKARSKA GARANCIJA broj: _____

za uredno plaćanje ugovornih obveza

1. Upoznati smo da su Korisnik garancije i Nalogodavac temeljem Zakona o energiji, Zakona o tržištu plina, Općih uvjeta opskrbe plinom i Pravila o organizaciji tržišta plina sklopili Ugovor o reguliranju međusobnih odnosa s voditeljem bilančne skupine na tržištu plina, klasa: _____, od _____ godine (u daljnjem tekstu: Ugovor) temeljem kojeg je Nalogodavac u obvezi prema Korisniku garancije za uredno plaćanje financijskih obveza prema Ugovoru.
2. Ugovorom se Nalogodavac obvezao da će Korisniku garancije pribaviti garanciju banke za uredno plaćanje obveza prema Ugovoru u iznosu od _____ kuna (unijeti iznos utvrđen sukladno Ugovoru), kojom banka garantira plaćanje u cijelosti ili djelomično, u slučaju da Nalogodavac ne ispuni ugovorene obveze na način kako ih je preuzeo.
3. Sukladno naprijed navedenom, na zahtjev Nalogodavca, radi izvršenja odredbi Ugovora, Garant ovim daje neopozivu i bezuvjetnu garanciju za Nalogodavca i obvezuje se da će platiti Korisniku garancije bez obzira na bilo kakav prigovor Nalogodavca, njegove banke/banaka, i/ili bilo koga drugog tko tvrdi da djeluje u ime i za Nalogodavca svaki iznos po ovoj Garanciji, ali najviše do iznosa _____ kuna (unijeti iznos) (slovima: _____) i to na prvi poziv Korisnika garancije za plaćanje, podnesen preporučenim pismom na adresu Garanta _____ (navesti adresu banke garanta), u kojem se navodi da Nalogodavac nije izvršio svoje obveze plaćanja utvrđene Ugovorom, uz koji poziv se Korisnik garancije obvezuje dostaviti kopije neplaćenih računa. Za potrebe identificiranja, banka Korisnika garancije treba provjeriti i potvrditi Garantu autentičnost i pravovaljanost potpisa Korisnika garancije, koji se pojavljuju na pozivu. Obveza po ovoj Garanciji će se automatski smanjivati za bilo koji iznos plaćen od strane Garanta po ovoj Garanciji.
4. Ova Garancija važi 12 mjeseci od dana stupanja na snagu Garancije, a najkasnije do _____ (datum).

5. Po isteku roka važenja Garancije, Korisnik garancije je dužan vratiti Garantu izvornik ove Garancije. Nakon isteka roka važenja Garancije, prestaju sve obveze Garanta prema Korisniku Garancije, bez obzira je li originalni primjerak ove Garancije vraćen Garantu ili ne.
6. Ova Garancija stupa na snagu danom izdavanja.
7. Sporove po ovoj Garanciji rješavat će Trgovački sud u Zagrebu.
8. Ova Garancija sastavljena je u jednom (1) izvornom primjerku.

Mjesto i datum izdavanja

Za Garanta(naziv Banke izdavatelja)

.....(ime i prezime ovlaštenog potpisnika)

.....(funkcija ovlaštenog potpisnika)

(pečat i potpis)

Prilog 3. Ugovor o reguliranju međusobnih odnosa s Ponuditeljem energije uravnoteženja

HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 284,

OIB: 75801633608,

EIC oznaka: 31XHROTE-----O,

IBAN: HR6923400091510508692 otvoren kod Privredne banke Zagreb d.d. Zagreb za provedbu sustava tržišta plina, kojeg zastupa _____ (u daljnjem tekstu: **Operator tržišta plina**)

i

_____ (Ponuditelj energije uravnoteženja), _____ (mjesto), _____ (ulica),

OIB: _____,

EIC oznaka: _____,

IBAN: _____ otvoren kod _____ (banka), kojeg zastupa _____ (u daljnjem tekstu: **Ponuditelj energije uravnoteženja**)

Operator tržišta plina i Ponuditelj energije uravnoteženja, kada se spominju zajednički, nazivaju se Ugovorne strane.

u Zagrebu, dana _____ sklapaju sljedeći

**UGOVOR O REGULIRANJU MEĐUSOBNIH ODNOSA S PONUDITELJEM ENERGIJE
URAVNOTEŽENJA**

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovaj Ugovor o reguliranju međusobnih odnosa s ponuditeljem energije uravnoteženja na tržištu plina (u daljnjem tekstu: Ugovor) sklapa se temeljem Pravila o organizaciji tržišta plina (HROTE, _____ - u daljnjem tekstu: Pravila), u svrhu uređenja međusobnih prava i obveza Operatora tržišta plina i Ponuditelja energije uravnoteženja na tržištu plina u Republici Hrvatskoj.

Članak 2.

Ugovorne strane uvodno utvrđuju da su ishodile sljedeće dozvole za obavljanje energetske djelatnosti vezano za tržište plina:

- Operator tržišta plina dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti broj: 080517130-0506/09, koju je dana 8. prosinca 2009. izdala Hrvatska energetska regulatorna agencija, na rok od pet godina, prema kojoj, obavlja, kao javnu uslugu, djelatnost organiziranja tržišta plina i produžila 9. prosinca 2014. na rok od 5 godina - broj: 080517130-0506/09-I/14,
- Ponuditelj energije uravnoteženja dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti _____ - broj: _____ koju je dana _____ izdala Hrvatska energetska regulatorna agencija, na rok od _____ godine.

Članak 3.

- (1) Ugovorne strane sporazumno utvrđuju da je Ponuditelj energije uravnoteženja dana _____ upisan u Registar bilančnih skupina kojeg vodi Operator tržišta plina.

- (2) Ugovorne strane sporazumno utvrđuju da će Operator tržišta plina upisati Ponuditelja energije uravnoteženja na listu ponuditelja energije uravnoteženja sukladno Pravilima na dan dostave bankarske garancije iz članka 7. stavka 1. ovog Ugovora.

II. PREDMET UGOVORA

Članak 4.

Predmet ovog Ugovora je reguliranje međusobnih odnosa Ugovornih strana, koji nastaju u postupcima i aktivnostima na tržištu plina sukladno Pravilima.

III. POSTUPAK OBRAČUNA I PLAĆANJA

Članak 5.

- (1) Postupak davanja ponuda za energiju uravnoteženja te obračuna, plaćanja i osiguranja plaćanja energije uravnoteženja vrši se sukladno odredbama važećih Pravila.
- (2) U slučaju zakašnjenja ispunjenja obveze plaćanja računa sukladno ovom Ugovoru, obračunati će se zakonska zatezna kamata.
- (3) Ponuditelj energije uravnoteženja može u roku osam dana od dana izdavanja računa osporiti ispostavljeni račun pisanim putem, u kojem slučaju je dužan platiti Operatoru tržišta plina osporeni račun u cijelosti u Ugovorom utvrđenom roku.
- (4) Prigovor iz stavka 3. ovog članka Operator tržišta plina dužan je razmotriti u suradnji s operatorom transportnog sustava u roku od 15 dana od dana zaprimanja istog. U slučaju prihvatanja prigovora Operator tržišta plina ispravlja i dostavlja Ponuditelju energije uravnoteženja novi obračun uz odobrenje i/ili terećenje.

Članak 6.

- (1) Ako Operator tržišta plina, temeljem obračuna energije uravnoteženja sukladno Pravilima, ispostavi račun Ponuditelju energije uravnoteženja, Ponuditelj energije uravnoteženja obavezan je platiti Operatoru tržišta plina račun u roku 8 dana od dana ispostavljanja računa.
- (2) Ako Operator tržišta plina, temeljem obračuna energije uravnoteženja sukladno Pravilima, dostavi obavijest Ponuditelju energije uravnoteženja o iznosu za koji mora Operatoru tržišta plina ispostaviti račun, Ponuditelj energije uravnoteženja obavezan je ispostaviti Operatoru tržišta plina račun u roku 8 dana od dana dostave obavijesti.
- (3) Operator tržišta plina obavezan je platiti Ponuditelju energije uravnoteženja račun iz stavka 2. ovoga članka najkasnije u roku 15 dana od dana ispostavljanja računa.

IV. OSIGURANJE PLAĆANJA

Članak 7.

- (1) Ponuditelj energije uravnoteženja je obavezan sukladno odredbama. ovoga Ugovora, u roku od deset dana od dana sklapanja ovoga Ugovora, u svrhu osiguranja plaćanja po ovom Ugovoru predati Operatoru tržišta plina neprenosivu, neopozivu, bezuvjetnu bankarsku garanciju, u korist Operatora tržišta plina, naplativu na prvi pisani poziv, u obliku propisanom u Prilogu 2. ovog Ugovora, u iznosu od 250.000,00 kuna (dvjesto pedeset tisuća kuna), izdanu od poslovne banke prihvatljive Operatoru tržišta plina, s rokom važenja 12 mjeseci.

- (2) Ponuditelj energije uravnoteženja se obvezuje da će najkasnije do isteka roka važenja prve bankovne garancije koju je dostavio kod sklapanja ovoga Ugovora, dostaviti Operatoru tržišta plina novi instrument osiguranja plaćanja, čiju će vrstu i visinu utvrditi Operator tržišta plina sukladno odredbama ovoga Ugovora.
- (3) U slučaju da predani instrument osiguranja plaćanja ne pokriva mjesečnu obvezu Ponuditelja energije uravnoteženja po ovom Ugovoru, Operator tržišta plina ima pravo zatražiti dodatna sredstva osiguranja plaćanja.
- (4) Ponuditelj energije uravnoteženja obavezan je dostaviti Operatoru tržišta plina dodatna sredstva osiguranja plaćanja iz stavka 4. ovoga članka u roku od deset dana od dana zaprimanja pisanog zahtjeva Operatora tržišta plina za dodatnim osiguranjem plaćanja.

Članak 8.

- (1) U slučaju da Ponuditelj energije uravnoteženja ne podmiri potraživanja iz ovoga Ugovora u utvrđenim rokovima, Operator tržišta plina ima pravo naplate putem instrumenta osiguranja plaćanja.
- (2) Aktiviranjem dijela ili cjelokupnog iznosa instrumenta osiguranja plaćanja, Ponuditelj energije uravnoteženja i dužan je u roku od deset dana od dana zaprimanja pisanog zahtjeva dostaviti Operatoru tržišta plina novi instrument osiguranja plaćanja u iznosu jednakom aktiviranom iznosu.
- (3) Naplatom sredstva osiguranja plaćanja Operator tržišta plina se ne odriče svojih ostalih prava prema ovom Ugovoru.

V. TRAJANJE I RASKID UGOVORA

Članak 9.

Trajanje ovog Ugovora vezano je za provedbu propisa iz članka 1. ovog Ugovora te ostalih propisa koji reguliraju odnose na tržištu plina.

Članak 10.

Ugovorne strane su suglasne da se ovaj Ugovor raskida istekom roka važenja dozvole iz članka 2. ovoga Ugovora koja je izdana Ponuditelju energije uravnoteženja za obavljanje energetske djelatnosti ili danom oduzimanjem iste dozvole od strane ovlaštenog tijela prije isteka roka važenja.

Članak 11.

Operator tržišta plina može raskinuti ovaj Ugovor bez prethodne obavjesti Ponuditelju energije uravnoteženja i, ukoliko Ponuditelj energije uravnoteženja ne ispunjava sljedeće obveze iz Ugovora koje se odnose na:

- predaju bankovne garancije u roku i sa sadržajem utvrđenim u članku 7. stavku 1. ovog Ugovora, i/ili
- dostavu dodatnih sredstva osiguranja plaćanja u roku za njihovu dostavu, sukladno članku 7. stavku 4. ovog Ugovora
- dostavu novog sredstva osiguranja plaćanja u roku za dostavu, sukladno članku 8. stavku 2. ovog Ugovora.

Članak 12.

- (1) Operator tržišta plina može raskinuti ovaj Ugovor ukoliko utvrdi da Ponuditelj energije uravnoteženja ne ispunjava ostale obveze preuzete Ugovorom.

- (2) Operator tržišta plina se obvezuje da prije podnošenja pisane obavijesti o raskidu Ugovora dostavi Ponuditelju energije uravnoteženja prethodno pisano upozorenje o neizvršavanju preuzetih obveza i mogućnosti raskida Ugovora u slučaju nastavka takvog postupanja.

Članak 13.

- (1) U slučaju raskida ovoga Ugovora, Ugovorne strane se obvezuju podmiriti sva međusobna dugovanja nastala temeljem ovoga Ugovora od dana sklapanja do dana raskida ovoga Ugovora.
- (2) U slučaju raskida ovoga Ugovora, Ponuditelj energije uravnoteženja briše se iz Registra voditelja bilančnih skupina kojeg vodi Operator tržišta plina.

VI. VIŠA SILA

Članak 14.

Ugovorne strane su suglasne da će se izvršenje ovog Ugovora privremeno obustaviti samo u slučaju nastanka više sile definirane Zakonom o energiji o čijem su nastanku Ugovorne strane dužne obavijestiti jedna drugu pisanim putem.

VII. KORIŠTENJE PODATAKA

Članak 15.

- (1) Ugovorne strane se obvezuju da će sve podatke i informacije koje međusobno razmjenjuju koristiti isključivo u svrhu realizacije ovoga Ugovora, uz poštivanje načela povjerljivosti.
- (2) Operator tržišta plina za sve obračune iz ovoga Ugovora koristi službene podatke koje zaprima od strane operatora transportnog sustava.
- (3) Obveza čuvanja povjerljivosti podataka nastavlja se i nakon prestanka važenja ovoga Ugovora.

VIII. PROVEDBA UGOVORA

Članak 16.

- (1) Ugovorne strane u Prilogu 1. ovoga Ugovora imenuju osobe ovlaštene za komunikaciju i provedbu ovoga Ugovora.
- (2) O svakoj promjeni osoba iz stavka 1. ovoga članka Ugovorne strane se obvezuju pisanim putem obavijestiti drugu Ugovornu stranu.

IX. RJEŠAVANJE SPOROVA

Članak 17.

- (1) Ugovorne strane će sve eventualne sporove koji mogu proizaći iz odredbi ovog Ugovora pokušati riješiti mirnim putem.
- (2) U slučaju da nastali spor ne uspiju riješiti na miran način, Ugovorne strane su suglasne da će spor riješiti pred stvarno nadležnim sudom u Zagrebu.

- (3) Mjerodavno pravo za rješavanje nastalog spora bit će važeći propisi Republike Hrvatske.

X. IZMJENE I DOPUNE UGOVORA

Članak 18.

- (1) Ugovorne strane suglasne su da će se, u slučaju promjene Pravila temeljem kojih je sklopljen ovaj Ugovor, izravno primjenjivati nova Pravila o čemu će Ponuditelj energije uravnoteženja biti obaviješten na Internet stranicama Operatora tržišta plina.
- (2) Sve izmjene i dopune ovoga Ugovora bit će valjane isključivo ako su sklopljene u pisanom obliku, te ako su u skladu s obvezama i ovlaštenjima Ugovornih strana koje proizlaze iz energetske dozvola kojih su nositelji odnosno iz ostalih važećih propisa koji uređuju tržište plina u Republici Hrvatskoj.

XI. OSTALE ODREDBE

Članak 19.

Ako neka od odredbi ovoga Ugovora postane nevažeća, sve ostale obveze iz Ugovora ostaju na snazi i proizvode pravne učinke.

Članak 20.

- (1) Ponuditelj energije uravnoteženja dužan je prijaviti Operatoru tržišta plina sve promjene vezane za tvrtku, sjedište i status kao sudionik na tržištu plina, najkasnije u roku od osam dana po nastaloj promjeni.
- (2) Ugovorne strane su suglasne da će se pismena dostavljati na adresu Ponuditelju energije uravnoteženja navedenu u ovom Ugovoru. Ukoliko dostava pismena ostane bezuspješna, pismeno će se dostaviti na adresu sjedišta Ponuditelja energije uravnoteženja upisanu u Sudskom registru. Ako dostava pismena ne uspije niti na toj adresi, obaviti će se stavljanjem pismena na oglasnu ploču Operatora tržišta plina. Smatrat će se da je dostava pismena obavljena protekom osmog dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču.

Članak 21.

Operator tržišta plina će u slučaju da Ponuditelj energije uravnoteženja ne izvršava obveze iz ovoga Ugovora, dostaviti pisanu obavijest o neizvršavanju obveza ministarstvu nadležnom za energetiku i Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji, radi poduzimanja potrebnih mjera u okviru nadzora, kojeg su isti ovlašteni vršiti nad provedbom Pravila i ostalih propisa koji reguliraju tržište prirodnog plina.

Članak 22.

Ovaj Ugovor je sastavljen u četiri (4) istovjetna primjerka, od kojih svaka Ugovorna strana zadržava po jedan (1), a po jedan (1) primjerak se dostavlja ministarstvu nadležnom za energetiku i Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji.

Klasa: _____

Ur.broj: _____

Za Operatora tržišta plina

(potpis i pečat)

Za Ponuditelja energije uravnoteženja

(potpis i pečat)

Prilog 1.

Popis osoba ovlaštenih za komunikaciju Ugovornih strana u okviru ugovornih obveza

Za Operatora tržišta plina					
Ime	Prezime	Osoba odgovorna za	Telefon/ Telefaks	Mobitel	E-mail
Za Ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini					
Ime	Prezime	Osoba odgovorna za	Telefon/ Telefaks	Mobitel	E-mail

Prilog 2.

_____ (naziv, sjedište i OIB banke garanta) (u daljnjem tekstu: **Garant**), temeljem Ugovora _____ (naziv i broj ugovora nalogodavca s bankom temeljem kojeg se izdaje garancija), izdaje po nalogu i za račun trgovačkog društva _____ (naziv, sjedište i OIB Ponuditelja energije uravnoteženja) (u daljnjem tekstu: **Nalogodavac**), a u korist trgovačkog društva Hrvatski operator tržišta energije d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 284, OIB: 75801633608, osnovanog prema zakonima Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: **Korisnik garancije**) neprenosivu, neopozivu, bezuvjetnu garanciju za uredno izvršenje ugovornih obveza, plativu na prvi poziv, sljedećeg sadržaja

BANKARSKA GARANCIJA broj: _____

za uredno plaćanje ugovornih obveza

1. Upoznati smo da su Korisnik garancije i Nalogodavac temeljem Zakona o energiji, Zakona o tržištu plina, Općih uvjeta opskrbe plinom i Pravila o organizaciji tržišta plina sklopili Ugovor o reguliranju međusobnih odnosa s Ponuditeljem energije uravnoteženja na tržištu plina, klasa: _____, od _____ godine (u daljnjem tekstu: Ugovor) temeljem kojeg je Nalogodavac u obvezi prema Korisniku garancije za uredno plaćanje financijskih obveza prema Ugovoru.
2. Ugovorom se Nalogodavac obvezao da će Korisniku garancije pribaviti garanciju banke za uredno plaćanje obveza prema Ugovoru u iznosu od _____ kuna (unijeti iznos utvrđen sukladno Ugovoru), kojom banka garantira plaćanje u cijelosti ili djelomično, u slučaju da Nalogodavac ne ispuní ugovorene obveze na način kako ih je preuzeo.
3. Sukladno naprijed navedenom, na zahtjev Nalogodavca, radi izvršenja odredbi Ugovora, Garant ovim daje neopozivu i bezuvjetnu garanciju za Nalogodavca i obvezuje se da će platiti Korisniku garancije bez obzira na bilo kakav prigovor Nalogodavca, njegove banke/banaka, i/ili bilo koga drugog tko tvrdi da djeluje u ime i za Nalogodavca svaki iznos po ovoj Garanciji, ali najviše do iznosa _____ kuna (unijeti iznos) (slovima: _____) i to na prvi poziv Korisnika garancije za plaćanje, podnesen preporučenim pismom na adresu Garanta _____ (navesti adresu banke garanta), u kojem se navodi da Nalogodavac nije izvršio svoje obveze plaćanja utvrđene Ugovorom, uz koji poziv se Korisnik garancije obvezuje dostaviti kopije neplaćenih računa. Za potrebe identificiranja, banka Korisnika garancije treba provjeriti i potvrditi Garantu autentičnost i pravovaljanost potpisa Korisnika garancije, koji se pojavljuju na pozivu. Obveza po ovoj Garanciji će se automatski smanjivati za bilo koji iznos plaćen od strane Garanta po ovoj Garanciji.
4. Ova Garancija važi 12 mjeseci od dana stupanja na snagu Garancije, a najkasnije do _____ (datum).

5. Po isteku roka važenja Garancije, Korisnik garancije je dužan vratiti Garantu izvornik ove Garancije. Nakon isteka roka važenja Garancije, prestaju sve obveze Garanta prema Korisniku Garancije, bez obzira je li originalni primjerak ove Garancije vraćen Garantu ili ne.
6. Ova Garancija stupa na snagu danom izdavanja.
7. Sporove po ovoj Garanciji rješavat će Trgovački sud u Zagrebu.
8. Ova Garancija sastavljena je u jednom (1) izvornom primjerku.

Mjesto i datum izdavanja

Za Garanta(naziv Banke izdavatelja)

.....(ime i prezime ovlaštenog potpisnika)

.....(funkcija ovlaštenog potpisnika)

(pečat i potpis)

Prilog 4. Ugovor o reguliranju međusobnih odnosa s Operatorom transportnog sustava

HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 284,

OIB: 75801633608,

EIC oznaka: 31XHROTE-----O,

IBAN: HR6923400091510508692 otvoren kod Privredne banke Zagreb d.d. Zagreb za provedbu sustava tržišta plina, kojeg zastupa _____ (u daljnjem tekstu: **Operator tržišta plina**)

_____ i
_____ (**Operator transportnog sustava**), _____ (mjesto), _____ (ulica),

OIB: _____,

EIC oznaka: _____,

IBAN: _____ otvoren kod _____ (banka), kojeg
zastupa _____ (u daljnjem tekstu: **Operator transportnog sustava**)

Operator tržišta plina i Operator transportnog sustava, kada se spominju zajednički, nazivaju se Ugovorne strane.

u Zagrebu, dana _____ sklapaju sljedeći

**UGOVOR O REGULIRANJU MEĐUSOBNIH ODNOSA S
OPERATOROM TRANSPORTNOG SUSTAVA**

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovaj Ugovor o reguliranju međusobnih odnosa s operatorom transportnog sustava na tržištu plina (u daljnjem tekstu: Ugovor) sklapa se temeljem Pravila o organizaciji tržišta plina (HROTE, _____ - u daljnjem tekstu: Pravila) u svrhu uređenja međusobnih prava i obveza Operatora tržišta plina i Operatora transportnog sustava na tržištu plina u Republici Hrvatskoj.

Članak 2.

Ugovorne strane uvodno utvrđuju da su ishodile sljedeće dozvole za obavljanje energetske djelatnosti vezano za tržište plina:

- Operator tržišta plina dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti broj: 080517130-0506/09, koju je dana 8. prosinca 2009. izdala Hrvatska energetska regulatorna agencija, na rok od pet godina, prema kojoj, obavlja, kao javnu uslugu, djelatnost organiziranja tržišta plina i produžila 9. prosinca 2014. na rok od 5 godina - broj: 080517130-0506/09-1/14,
- Operator transportnog sustava dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti broj: _____, koju je dana _____ izdala Hrvatska energetska regulatorna agencija, na rok od _____, temeljem koje obavlja kao javnu uslugu djelatnost transporta plina.

II. PREDMET UGOVORA

Članak 3.

- (1) Predmet ovog Ugovora je reguliranje međusobnih odnosa Ugovornih strana, koji nastaju u postupcima i aktivnostima na tržištu plina sukladno važećim Pravilima i Mrežnim pravilima transportnog sustava (u daljnjem tekstu: Mrežna pravila).
- (2) Ovim Ugovorom utvrđuju se prava i obveze Ugovornih strana vezano za dostavu podataka, koji su propisani Pravilima i Mrežnim pravilima te vezano za obračun i plaćanje u slučaju prekoračenja dozvoljene ukupne promjene akumulacije transportnog sustava, prekoračenja vrijednosti ukupne promjene akumulacije transportnog sustava i nedovoljne točnosti, koji su propisani Pravilima.

III. DOSTAVA PODATAKA

Članak 4.

- (1) Operator transportnog sustava dužan je dostavljati podatke Operatoru tržišta plina u opsegu, na način i u rokovima koji su utvrđeni Pravilima i Mrežnim pravilima.
- (2) Operator tržišta plina za sve obračune koje je obvezan izraditi temeljem Pravila koristi podatke iz stavka 1. ovoga članka.
- (3) Operator transportnog sustava odgovoran je za točnost podataka iz stavka 1. ovoga članka.

IV. POSTUPAK OBRAČUNA I PLAĆANJA

Članak 5.

Postupak obračuna i plaćanja odstupanja od nominacije te obračuna u slučaju prestanka rada bilančne skupine, provodi se na način propisan Pravilima.

Članak 6.

- (1) Ako Operator tržišta plina, temeljem obračuna bilančne skupine iz članka 5. stavka 1. ovog Ugovora sukladno važećim Pravilima, ispostavi račun Operatoru transportnog sustava, Operator transportnog sustava obvezan je platiti Operatoru tržišta plina račun u roku 8 dana od dana ispostavljanja računa.
- (2) Ako Operator tržišta plina, temeljem obračuna bilančne skupine iz članka 5. stavka 1. ovog Ugovora sukladno Pravilima, dostavi obavijest Operatoru transportnog sustava o iznosu za koji mora Operatoru tržišta plina ispostaviti račun, Operator transportnog sustava obvezan je ispostaviti Operatoru tržišta plina račun u roku 8 dana od dana dostave obavijesti.
- (3) Operator tržišta plina obvezan je uplatiti Operatoru transportnog sustava sredstva po računu iz stavka 2. ovoga članka najkasnije u roku 15 dana od dana ispostavljanja računa.

Članak 7.

- (1) U slučaju kašnjenja u ispunjavanju obveze plaćanja računa po ovom Ugovoru, Ugovorne strane će obračunavati zateznu kamatu.

- (2) Ugovorne strane su obvezne sve prigovore na račune koje voditeljima bilančnih skupina ispostavlja Operator tržišta plina, a koji se odnose na obračunske podatke dobivene od Operatora transportnog sustava, rješavati zajedno, u roku od 15 dana od dana zaprimanja prigovora.

Članak 8.

Računi koji se ispostavljaju temeljem ovog Ugovora moraju biti ispostavljeni sukladno važećim propisima u Republici Hrvatskoj koji reguliraju porez na dodanu vrijednost.

V. TRAJANJE UGOVORA

Članak 9.

Trajanje ovog Ugovora vezano je za provedbu propisa iz članka 1. ovog Ugovora te ostalih propisa koji reguliraju odnose na tržištu plina.

VI. VIŠA SILA

Članak 10.

Ugovorne strane su suglasne da će se izvršenje ovoga Ugovora privremeno obustaviti samo u slučaju nastanka više sile definirane Zakonom o energiji, o čijem je nastanku svaka ugovorna strana obvezna obavijestiti drugu ugovornu stranu pisanim putem, odmah po saznanju o nastanku iste.

VII. KORIŠTENJE PODATAKA

Članak 11.

- (1) Ugovorne strane se obvezuju da će sve podatke i informacije koje međusobno razmjenjuju koristiti isključivo u svrhu provedbe Pravila i realizacije ovoga Ugovora, uz poštivanje načela povjerljivosti.
- (2) Obveza čuvanja povjerljivosti podataka nastavlja se i nakon prestanka važenja ovoga Ugovora.

VIII. PROVEDBA UGOVORA

Članak 12.

- (1) Ugovorne strane u Prilogu 1. ovoga Ugovora imenuju osobe ovlaštene za komunikaciju i provedbu ovoga Ugovora.
- (2) O svakoj promjeni osoba iz stavka 1. ovoga članka Ugovorne strane se obvezuju pisanim putem obavijestiti drugu Ugovornu stranu.

IX. RJEŠAVANJE SPOROVA

Članak 13.

- (1) Ugovorne strane će sve eventualne sporove koji mogu proizaći iz odredbi ovog Ugovora pokušati riješiti mirnim putem.
- (2) U slučaju da nastali spor ne uspiju riješiti na miran način, Ugovorne strane su suglasne da će spor riješiti pred stvarno nadležnim sudom u Zagrebu.
- (3) Mjerodavno pravo za rješavanje nastalog spora bit će važeći propisi Republike Hrvatske.

X. IZMJENE I DOPUNE UGOVORA

Članak 14.

- (1) Ugovorne strane su suglasne da će se u slučaju promjene propisa koji su temelj za sklapanje ovoga Ugovora, izravno primjenjivati novi propisi o čemu će Operator transportnog sustava biti obaviješten na Internet stranicama Operatora tržišta plina.
- (2) Sve izmjene i dopune ovoga Ugovora bit će valjane isključivo ako su sklopljene u pisanom obliku te ako su u skladu s obvezama i ovlaštenjima Ugovornih strana koje proizlaze iz energetske dozvole kojih su nositelji te s ostalim važećim propisima koji uređuju tržište plina u Republici Hrvatskoj.

XI. OSTALE ODREDBE

Članak 15.

Ako neka od odredbi ovoga Ugovora postane nevažeća, sve ostale obveze iz Ugovora ostaju na snazi i proizvode pravne učinke.

Članak 16.

Svaka ugovorna strana dužna je prijaviti drugoj ugovornoj strani sve promjene vezane za tvrtku, sjedište i status kao sudionika na tržištu plina, najkasnije u roku od osam dana po nastaloj promjeni.

Članak 17.

Svaka ugovorna strana ima pravo u slučaju da druga ugovorna strana ne izvršava obveze iz ovog Ugovora, dostaviti pisanu obavijest o neizvršavanju obveza ministarstvu nadležnom za energetiku i Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji, radi poduzimanja potrebnih mjera u okviru nadzora, kojeg su isti ovlašteni vršiti nad provedbom Pravila i ostalih propisa koji reguliraju tržište plina.

Članak 18.

Ovaj Ugovor je sastavljen u četiri (4) istovjetna primjerka, od kojih svaka Ugovorna strana zadržava po jedan (1), a po jedan (1) primjerak se dostavlja ministarstvu nadležnom za energetiku i Hrvatskoj energetske regulatornoj agenciji.

Klasa: _____

Ur.broj: _____

(potpis i pečat)

(potpis i pečat)

Prilog 1.

Popis osoba ovlaštenih za komunikaciju Ugovornih strana u okviru ugovornih obveza

Za Operatora tržišta plina					
Ime	Prezime	Osoba odgovorna za	Telefon/ Telefaks	Mobitel	E-mail
Za Operatora transportnog sustava					
Ime	Prezime	Osoba odgovorna za	Telefon/ Telefaks	Mobitel	E-mail

Prilog 5. Sporazum o pristupu programskom paketu za podršku procesima Operatora tržišta plina

HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 284,

OIB: 75801633608,

EIC oznaka: 31XHROTE-----O,

IBAN: HR6923400091510508692 otvoren kod Privredne banke Zagreb d.d. Zagreb za provedbu sustava tržišta plina, kojeg zastupa _____ (u daljnjem tekstu:

Operator tržišta plina)

i

_____ (naziv društva), _____ (mjesto i poštanski broj), _____ (ulica i kućni broj),

OIB: _____,

EIC oznaka: _____,

kao (voditelj bilančne skupine i/ili ponuditelj energije uravnoteženja ili opskrbljivač plinom ili operator transportnog sustava ili operator distribucijskog sustava - u daljnjem tekstu: Korisnik)

(u daljnjem tekstu: Sporazumne strane)

dana ____ / ____ / _____ sklopili su ovaj

SPORAZUM O PRISTUPU PROGRAMSKOM PAKETU

ZA PODRŠKU PROCESIMA OPERATORA TRŽIŠTA PLINA BROJ

[•]

(u daljnjem tekstu: Sporazum)

Članak 1.

Ovim Sporazumom utvrđuju se prava pristupa Programskom paketu za podršku procesima Operatora tržišta plina (u daljnjem tekstu: IT Platforma) na kojem Sporazumne strane razmjenjuju podatke potrebne za provođenje aktivnosti tržišta plina, sukladno odredbama Pravila o organizaciji tržišta plina (u daljnjem tekstu: Pravila) i drugim zakonskim i podzakonskim propisima.

Članak 2.

Operator tržišta plina je, sukladno odredbama Zakona o tržištu plina, Pravilima i drugim općim aktima za tržište plina, izgradio IT platformu kojom je omogućena razmjena informacija između Operatora tržišta plina i Korisnika, dostava ponuda za energiju uravnoteženja, dostava ponuda za kupnju i/ili prodaju plina na virtualnoj točki trgovanja, trgovanje preostalim odstupanjem bilančne skupine, preuzimanja obračuna i izvještavanja te za potrebe procesa promjene opskrbljivača.

Članak 3.

Operator tržišta plina će osigurati Korisniku pristup IT Platformi, kojoj se pristupa na internetskoj stranici www.hrote.hr uz prethodno dodijeljena korisnička prava temeljem ovog Sporazuma.

Članak 4.

U roku od dva radna dana nakon potpisa ovog Sporazuma, operator tržišta plina dodijelit će korisnička prava fizičkoj osobi (radniku/nalogoprimcu) Korisnika (u daljnjem tekstu fizička osoba: Korisnik IT Platforme), prema podacima navedenima u Prilogu ovog Sporazuma, dostavit će korisničke upute, korisnički račun i lozinku te omogućiti pristup IT platformi.

Članak 5.

- (1) Za pristup IT platformi, Korisnik IT Platforme je dužan osigurati Internet pristup kao i instalirati web preglednik (Mozilla Firefox verzija 34, ili Internet explorer verzija 11 ili Chrome verzija 39 ili novije) .Korisnički račun i lozinka koju operator tržišta plina dodijeli Korisniku IT Platforme iz članka 4. ovog Sporazuma strogo su namijenjeni za korištenje samo od strane Korisnika IT Platforme kojem su dodijeljeni te ih Korisnik IT Platforme ne smije davati trećim osobama niti koristiti za bilo koje druge svrhe osim one za koju su korisnički račun i lozinka dodijeljeni ovim Sporazumom. Korisnik je dužan poduzeti sve potrebne radnje kako bi osigurao korištenje IT Platforme sukladno njezinoj svrsi i ovom Sporazumu.
- (2) Korisnik IT Platforme ima pravo pristupati IT Platformi u svrhu provođenja sljedećih aktivnosti:
 - dostava ponuda za energiju uravnoteženja,
 - dostava ponuda za kupnju i/ili prodaju plina na virtualnoj točki trgovanja,
 - trgovanje preostalim odstupanjem bilančne skupine,
 - preuzimanja obračuna i izvještavanja
 - za potrebe procesa promjene opskrbljivača.
- (3) Korisnik odgovara za točnost, istinitost i povjerljivost podataka koje unosi na IT Platformu.

Članak 6.

Ukoliko Korisnik naknadno želi steći pravo pristupa IT Platformi umjesto postojećeg Korisnika IT Platforme, Korisnik je dužan dostaviti podatke na obrascu Priloga ovog Sporazuma.

Članak 7.

Operator tržišta plina dužan je o svakoj izmjeni IT Platforme, koja se odnosi na dio kojeg koristi Korisnik, obavijestiti Korisnika i prilagoditi korisničke upute.

Članak 8.

Za neovlašteno korištenje korisničkog računa, ustupanje istog trećim osobama ili neovlašteno davanje podataka trećim osobama, a koje za posljedicu ima narušavanje ugleda ili nanošenja štete Operatoru tržišta plina ili trećoj strani koja je sudionik tržišta plina, solidarno odgovaraju Korisnik i Korisnik IT Platforme.

Članak 9.

Za pitanja pristupa IT Platformi i korištenja iste, Sporazumne strane utvrđuju sljedeće kontakte:

1) Kontakt za pitanja pristupa IT Platforme (za Operatora tržišta plina.):

Telefon:

E-pošta: stp@hrote.hr

2) Kontakt podaci odgovorne osobe Korisnika za pitanja korištenja IT Platforme 1

ovisno o sudioniku s kojim se potpisuje Sporazum navest će se određene aktivnosti

[naziv]

[ulica i kućni broj]

[poštanski broj i grad]

N/r: [funkcija i/ili ime i prezime]

Telefon: [pozivni broj / broj telefona]

Telefaks: [pozivni broj / broj telefaksa]

E-pošta: [adresa elektroničke pošte]

Klasa: _____

Ur.broj: _____

Za Operatora tržišta plina

Za Korisnika

(potpis i pečat)

(potpis i pečat)

PRILOG - PODACI O FIZIČKIM OSOBAMA ZA KOJE SE ZAHTIJEVA PRAVO PRISTUPA IT PLATFORMI

Korisnik IT Platforme iz članka 4. ovog Sporazuma autoriziran je za jednu od sljedećih korisničkih grupa:

1. VBS
2. PEU
3. OTS
4. opskrbljivač plinom
5. ODS

Podaci o korisniku IT platforme:

Ime i prezime: [ime i prezime]

Radno mjesto: [funkcija]

Telefon: [pozivni broj / broj telefona]

Mobilni telefon: [pozivni broj / broj telefona]

E-pošta: [adresa elektroničke pošte]

Telefaks: [pozivni broj / broj telefaksa]

Podaci o korisniku IT platforme:

Ime i prezime: [ime i prezime]

Radno mjesto: [funkcija]

Telefon: [pozivni broj / broj telefona]

Mobilni telefon: [pozivni broj / broj telefona]

E-pošta: [adresa elektroničke pošte]

Telefaks: [pozivni broj / broj telefaksa]

Korisnik IT Platforme posebno izjavljuje da:

- je upoznat da su Korisnički račun i lozinka, koje Operator tržišta plina dodijeli Korisniku, strogo namijenjeni za korištenje samo od strane Korisnika kojem su dodijeljeni te ih da Korisnik ne smije davati trećim osobama niti koristiti za bilo koje druge svrhe osim one za koju su korisnički račun i lozinka dodijeljeni,
- je upoznat da se u slučaju neovlaštenog korištenja korisničkog računa, ustupanje istog trećim osobama ili neovlašteno davanje podataka trećim osobama izlaže odgovornosti za štetu prema Operatoru tržišta plina za neovlašteno korištenje korisničkog računa, ustupanje istog trećim osobama ili neovlašteno davanje podataka trećim osobama.

Potpis Korisnika
